

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, GRUODIS — DECEMBER 5, 1991

Nr. 237

Valstybių pasiuntiniai — nuolatiniai svečiai Vilniuje

Trečiadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius. Gruodžio 4. (Elta) — **Suomijos ministras Lietuvoje**

Šiandien į Vilnių su oficialiu vizitu atvyksta Suomijos užsienio reikalų ministras. Numatyti jo susitikimai su Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininku Vytautu Landsbergiu, ministru pirmininku Gedimynu Vagnoriūnu ir Užsienio reikalų ministru Algirdu Saudargu.

Priėmė Olandijos diplomata

Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis priėmė Olandijos ambasadorių Lietuvai Lambertus Marchant d'Ansembourg. Jis įteikė Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui skiriamuosius raštus. Įvykusiame pokalbyje aptarti Lietuvos ir Olandijos bendradarbiavimo politikos, ekonomikos, socialinio bei dvasinio gyvenimo srityse klausimai.

Lambertus Marchant d'Ansembourg-prityręs diplomatas, jam penkiasdešimt devyneri metai. Dirbo diplomatinį darbą Paryžiuje, Singapūre, Rio de Žaneire, Briuselyje, Ankaroje, Maskvoje, o pastaraisiais metais buvo Olandijos ambasadorius Dakare, Prahoje, Stokholme. Ambasadorius Lietuvai reziduos Stokholme.

**Vokietijos kultūros
pasiuntiniai — knygos**

„Džiaugiuosi, kad pirmoji suvienytos Vokietijos paroda Lietuvoje yra knygų paroda. Ji padės geriau pažinti, kaip gyvena suvienyta šalis“, pasakė Vokietijos nepaprastasis ir igaliojasis ambasadorius Lietuvoje Gotfridas Albrechtas, gruodžio 3 d. atidarydamas ekspediciją tautinėje M. Mažvydo bibliotekoje. Po dviejų savaitių uždarius parodą, knygos, — o jų apie pusantro tūkstančio, — bus padovanotos tai bibliotekai. Tautinės bibliotekos direktorius Vladas Bulavas informavo, jog

Vokietijos vyriausybė paskyrė 1.5 milijono markių. Už jas bus perkamos knygos ir technika Lietuvos bibliotekoms.

**M.K. Čiurlionio paroda
Japonijoje**

Lietuvių dailininkų paroda bus atidaryta ateinančių metų kovo mėnesio pradžioje viename iš Tokijo meno muziejų „Sojono“ galerijų. M.K. Čiurlionio paveiksai iš Kauno bus gabenami specialiuose vienos Suomijos firmos pagamintuose konteineriuose su įtaisais, mažinančiais kenksmingą vibraciją ir aplinkos poveikį. Į parodą atidarymą pakviestas ir vyks Čiurlionio kūrybos tyrinėtojas Vytautas Landsbergis.

Lietuvos laivyno naujienos

Su LL (Lietuvos laivynas) emblema, Lietuvos valstybine vėliava ir Vyčių pažymėtais ženklais į jūrą išplaukė pirmasis treileris „Onuškis“. Ši laivo igula pirmoji pradėjo atgimtančio tautinio žvejybos laivyno plaukiojimą pasaulio jūromis ir vandenynais.

**Sausio 13-oji — Laisvės
Gynėjų diena**

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos prezidiumas priėmė nutarimą, kuriuo sausio 13-oji pavadinta Laisvės gynėjų diena. Sudaryta Valstybinė komisija šios dienos renginiams organizuoti. Jos pirmininkas — aukščiausiosios Tarybos pirmininko pavaduotojas Kazimieras Motieka.

Dirbs Lietuvos Respublikoje

Sociologas Vytautas Kavolis, vienas Santaros-Šviesos įkūrėjų, nuo kitų metų sausio mėnesio vyks į Lietuvą dėstyti Vilniaus ir Vytauto Didžiojo universitetuose. Lietuvoje profesorius ketina išbūti visą semestrą. Vilniuje jis skaitys kultūros istorijos, Kaune — sociologijos mokslų paskaitas.

Valstybės sekretorius smerkia Izraelį

Washingtonas. Lapkričio 25. — Valstybės sekretorius James Baker pasisakė prieš įsteigimą naujos kolonijos Golan aukštumose, pasakydamas, kad tai nepatarnauja taikos procesui Viduriniuose rytuose.

Izraelis okupavo Golan sritį nuo Sirijos 1967 m. Sirija niekada nesutiko su jos praradimu ir visada nori ją atsiimti. Paklaustas Baltųjų rūmų spaudos konferencijoje, kaip jis žiūrį į naujos kolonijos atidarymą, Bakeris pažymėjo, jog „yra progresas padarytas Madrido konferencijoje“, tačiau jis tą žydu akciją įkurdinti savo žmones pagrobtoje žemėje pavadino „provokaciniu veiksmu“. „Sunku yra suprasti, kaip naujai įkurdinta kolonija gali pasitarnauti taikos procesui, kurį mes ką tik pradėjome“.

O dabar reikėjo kelių savaitių pasitarimų, kad arabai ir Izraelis susitartų kur susitikti naujam pasitarimui po Madrido konferencijos. Taip pat Izraelio kariuomenės vadovai pranešė, jog palestiniečių taikos de-

monstracijos okupuotoje teritorijoje nebus daugiau leidžiamos, nes jos galinčios pavirsti riaušėmis. „Mes neiešime bet kokių demonstracijų“, pasakė Izraelio štabo viršininkas generolas Ehud Barak. „Daugelis demonstracijų prasideda su alyvos šakelėmis, bet greitai išvirsta į smurtą“.

Žemdirbystė be chemikalų

Kaunas. Lapkričio 13. (Elta) — Kaune atidaryta pirmoji respublikoje ekologiškai švari daržovių ir vaisių parduotuvė. Čia parduodamos tik specialioje laboratorijoje patikrintos ir kokybės laktus gavusios prekės. Šie produktai kainuoja 10-20 procentų daugiau negu kitose parduotuvėse. Daržovės ir vaisius teikia biologinės žemdirbystės bendrija „Gaja“ (jos pirmininkas — Lietuvos žemės ūkio akademijos profesorius Petras Lazauskas), propaguojanti žemdirbystę be chemikalų.

Arabų delegacija gruodžio 3 d. atvyko į Washingtoną taikos pasitarimams su Izraeliu. Priekyje matyti prof. Hanan Ashrawi, palestiniečių delegacijos kalbėtoja; viduryje prof. Haidar Abdel-Shafi, palestiniečių delegacijos vadas, o dešinėje Abdel Salam Majali, Jordano delegacijos vyriausiasis narys. Už jų matyti kiti palestiniečių nariai. Izraelio vyriausybė nutarė neatsiųsti savo delegacijos iki pirmadienio, o Vidurio Rytų taikos antrosios dalies pasitarimų išvakarėse Izraelio vyriausybė pradėjo užimtos žemės vėl įkurdinti naujus savo gyventojus.

Europos Bendrijos viršūnių konferencija

Europos konfederacijos klausimas

Bonna. Gruodžio 2. — Europos Bendrijos viršūnių konferencija įvyksta kitą savaitę Olandijoje. Kadaise buvusi agresyvioji Vokietija, šiandien yra pasirodusi labiau negu kita kuri jos kaimyninė valstybė pakviesi savo dalį teisių, kad būtų sustiprinta ši Bendrija, praneša prancūzų žinių agentūra.

Vokietijos noras turėti stiprų Europos Parlamentą ir centrinių banką vis dar nesiseka suorganizuoti todėl, kad Britanija šiam planui priešinosi. Tačiau, kai kancleris Helmut Kohl savo Parlamente kalbėjo, siūlydamas „politinę Europos vienybę“, susilaukė gausaus parlamentarų pritarimo iš visų frakcijų. Korespondentai pastebi, kaip šiuo metu jau yra pasikeitusios vokiečių pažiūros praėjus pusei šimtmečio po karo. „Po dviejų pasaulinių karų, mes turime patikėti, kad integracija yra geriausias būdas apsaugoti taiką“, pasakė Wiczeorek-Zeul, kuris yra socialdemokratų partijos užsienio reikalų vadovas. Ir jis pasakė, jog vokiečiai yra pasiryžę daugiau negu kiti kraštai veikti, kad būtų pasiekta tikra Europos Bendrijos vienybė.

Britai prieš vokiečius

Nežiūrint šio vokiečių nusiteikimo Europos suvienijimui, britų politikas Nicholas Ridley pareiškė žurnalistams kitokią, abejingą savo nuomonę, kad po visa tos vienybės skraiste slepiasi Vokietijos noras vadovauti naujai Europai. Po šio pareiškimo jis buvo priverstas pasitraukti iš savo posto. Britanija dalyvauja dvilykos Europos Bendrijos valstybių tarpe, nors visiškai vienybei arba apsiungimui nepritaria. Kai 12 Europos vadų susitiks gruodžio 9 dieną Olandijos Maastricht miestelyje nustatyti rėmus Europos ateičiai, Britanija bus Vokietijos pagrindinė priešininkė.

„Likiminė valanda“

Kancleris Kohl viešai vis pasako, jog šiame pasitarime bus pasiektas prasileidimas į Eu-

ropos konfederaciją. Prieš dvi savaites bvo kancleris susitiko su Prancūzijos prezidentu F. Mitterrand aptarti būsimam pasitarimui. Vėliau kancleris išsireiškė, kad Maastricht bus ta vieta, kur įvyks „likiminė valanda“ Vakarų Europai. Prancūzija pritaria Europos konfederacijai. O jei nebus susitarta, tai būsianti labai kenksminga situacija Europai, pasakė kancleris.

Šių problemų centre yra Britanijos baimė prarasti dalį savo suverenumo. Vokietija nori suteikti Europos Parlamentui daug didesnes teises, nes šis parlamentas šiuo metu yra tik patariamojoje funkcijoje. Prieš savaitę įvykusiame Europos Bendrijos finansų ministrų pasitarime, Britanija atsisakė dalyvauti bendrame Europos pinigų fonde, nes ji nepritaria vienai Europos valiutai ir bent šiuo metu dar nesijungs į bendrą finansinę sistemą. Tačiau, nežiūrint šių skirtumų, ši EB viršūnių konferencija būsianti dar vienas žingsnis į glaudesnį Vakarų Europos apsiungimą.

Lietuvos URM pareiškimas

Lietuva niekada neturėjo SS dalinių

Vilnius. Lapkričio 28 d. (Elta) — Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija išplatino pareiškimą dėl Švedijos tarptautinio bendradarbiavimo plėtimo ministro A. Svenssono interviu, paskelbto dvejose šios šalies dienraščiuose lapkričio 24-25 d. Juose ministras kaltina Pabaltijo valstybes, kad jose reabilituojami kariniai nusikaltėliai bei organizuojamas buvusių SS narių sueigos.

Pareiškime sakoma, kad Lietuvoje niekada nebuvo suformuotos SS dalys, nes tam priešinosi Lietuvos žmonės, o fašistai daugelį už tai išvežė į koncentracijos stovyklas. Tokie oficialių asmenų pasisakymai

TRUMPAI IŠ VISUR

— Lietuvos Respublikos vyriausybė vakar pripažino Ukrainą nepriklausoma valstybe ir yra pasirodusi pradėti diplomatinius ryšius bei pasikeisti ambasadoriaus rango pasiuntiniais.

— Baltųjų rūmų štabo viršininkas John Sonunu antradienį pasitraukė iš prezidento Busho administracijos. Jis savo atsisakymą pareiškė rašo, kad taip būsia geriau prezidentui. Tą patį pakartojo ir žurnalistams.

— Damaskus mieste, Sirijos sostinėje, buvo išleistas šių pagrobtasis kitas amerikietis — Alann Steen. Prieš tai buvo paleistas amerikietis Joseph J.Cicippio. Jie abu gydomi Wiesbadene, Vokietijoje. Pranešama, kad ir paskutinis amerikietis — Terry A. Anderson bus greitai išleistas.

— Jungtinių Tautų pasiuntinys Cyrus Vance praneša iš Belgrado, jog Jugoslavijoje pradėti nauji pasitarimai dėl taikos, kur ir kaip bus patalpin-ti taikos zonos daliniai.

— Sirijos prezidentas Hafez Assad buvo išrinktas ketvirtam 7 metų terminui sirų prezidentu. Jis paėmė valdžią perversmo būdu, bet be kraujo praliejimo, 1970 m. Sirijos tarybą sudaro 250 asmenų.

— Kenijos, Afrikoje, valdančioji partija, spaudžiama užsienio ir savo žmonių, nutarė leisti daugelio partijų rinkimus.

— Strasbourge Europos ministrų tarybos komitetas pareiškė, kad Lietuva, Latvija, Estija ir Bulgarija bus priimtos pilnais nariais į Europos Bendriją po kelių mėnesių. Pasitarimuose dalyvavo Algirdas Saudargas, Janis Jurkans ir Lenart Meri, užsienio reikalų ministrai.

labai įžeidžia lietuvių tautinius jausmus. Pareiškime rašoma apie tikrąją reabilitacijos eigą Lietuvoje ir apgailestaujama, kad švedų spaudoje pasirodė klaidinančios publikacijos, kurios nepadaeda stiprinti savitarpio supratimą.

Švedijos agentūra TT pranešė, kad Švedijos premjeras Karlus Bildtas pareiškė, jog nepalaiko ministro Svenssono pozicijos.

Britai prieš Europos sąjungą

Londonas. Gruodžio 3 d. — Sprendžiant Europos politinės ir finansinės sąjungos klausimą, Britanijos ministras pirmininkas John Major aiškiai pareiškė, jog Britanija bus pasirengusi priimti vieną finansinį planą Europos pinigams tik šio šimtmečio gale, bet ir tai, jei tai nebus surišta su tampsne federaline sąjunga, skelbia Reuterio žinių agentūra.

John Major esąs pasirodęs sutikti su daliniu planu Europos Bendrijos rėmuose, kuris nepažeistų Britanijos interesų, kai susitiks kitą savaitę su kitais Europos vadais Olandijoje. Bet jo nusistatymas esąs, kaip sako jo patarėjai, nesutikti su kanclerio Kohl planu padaryti Europos Parlamentą stipriu politiniu įrankiu pasaulio užsienio politikoje ir sujungtu su monetarine sistema.

Britanija vetuosianti politinės sąjungos susitarimą, kuris galėtų turėti „federalizmo“ pagrindus, pasakė jo patarėjas. Dėl šio britų nusistatymo, lieka neaišku, ar iš viso Olandijos pasitarime bus galima ką nors geresnio sutarti dėl politinės vienybės, o ypač dėl finansų suvienodinimo visoms 12 valstybių. Bet šis susitikimas įvyks po metų, kai Romoje jau buvo visų sutarta, įskaitant ir britus, kad visi dirbs dėl abiejų minėtų sutarčių paruošimo. Visi didieji ir svarbieji sprendimai turi būti padaryti Olandijoje tų dviejų dienų pasitarimo metu.

Tik vienas bankas Europoje

Finansinė sutartis turi pa-keisti šiuo metu egzistuojančią

piniginę sistemą — valstybių bankus ir pinigų vienu Europos banku, bet šiam planui turi pritarti visos 12 valstybių. Britų tautiniam parlamentariam suverenumo praradimui kaip tik priešinosi buvusioji min. pirmininkė Margaret Thatcher. Romoje buvo sutarta finansinio apsiungimo planą pradėti, jei 7 valstybės iš 12 sutiks su tokiu planu. Bet ir dabartinis britų min. pirm. John Major, kaip ir Thatcher, nesutinka atsisakyti anglų suverenumo teisių, o Anglijos rėmuose vyksta intensyvūs debatai.

Europos 12 užsienio reikalų ministrai tarėsi „konklavėje“ ir prie uždary durų bandė surasti kompromisinį planą. O po min. pirm. Major ir kanclerio Kohl privačių pietų Bonoje sekma-dienio vakare anglų Užsienio reikalų ministras Douglas Hurd pasakė savo kolegoms, jog jie gali sutikti su daugiau teisių suteikimu Europos parlamentui, bet tik su kai kuriomis sąlygomis.

Europos 12 vadų viršūnių konferencija įvyks gruodžio 9 ir 10 dienomis Olandijoje.

Deputatams leista dirbti

Vilnius. Lapkričio 27. (Elta) — Lietuvos Respublikos Aukščiausioji taryba priėmė nutarimą „Dėl deputatų pareigų derinimo su kita veikla“. Aukščiausioji Taryba sutiko, kad 11 deputatų, šiuo metu gali be savo tiesioginių pareigų dirbti ministerijose, departamentuose, mokslo ir mokymo įstaigose, kitose organizacijose.

Europos Bendrijoje

Vilnius. Lapkričio 30. (Elta) — Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas, Lietuvos Respublikos misijos prie Europos Bendrijos vadovas, ambasadorius Adolfas Vencukas ir URM Europos saugumo ir bendradarbiavimo proceso skyriaus vedėjas Aidas Puklevičius dalyvavo Europos Tarybos Ministrų komiteto sesijoje.

Posėdyje įvyko pasikeitimas požiūriais su Baltijos valstybių užsienio reikalų ministrais. Valstybių, Europos Tarybos narių, ministrų su pasitenkinimu pažymėjo progresą Baltijos valstybėse, optimistiškai vertino jų galimybes kitų metų pirmoje pusėje gauti pilnateisę narystę. Ministrai nepareikšė jokių pastabų Baltijos valstybių demokratinė reformų pobūdžiui ir Europos Tarybos ekspertų delegacija atvyks įvertinti Baltijos valstybių įstatymų atitikimą Europos valstybių standartui. Pagrindinis dėmesys skiriamas žmogaus teisėms, rinkimams, teisinei valstybei.

KALENDORIUS

Gruodžio 5 d.: Eimintas, Alantas, Gaisvilė, Gratas, Kvietis, Vintilas.

Gruodžio 6 d.: Mikalojus, Gertrūda, Bilmantas, Norvydė, Tolutis, Vėtra.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:01, leidžiasi 4:20. Temperatūra dieną 28 l., naktį 12 l.

John Major, Britanijos ministras pirmininkas.

KALĖDŲ EGLUTĖ „ŽIBURIO“ MOKYKLOJE

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Detroito „Žiburio“ lituanistinės mokyklos „Kalėdų eglutė“ įvyks sekmadienį, gruodžio 5 d.

Šiais metais vėl turėsime laimėjimus. Prašome Jums pasiųsti bilietų knygelę išplatinti. Bus 3 premijos (išvardintos biliete). Surinktus pinigų ir likusius bilietus bus galima gražinti vedėjai pamokų metu (šeštadienį) arba tėvų komiteto nariui gruodžio 15 d. per „Eglutę“. Jeigu kas norėtų laimėjimui paaukoti dovaną, mielai priimsime.

Kaip visada, mus aplankys Kalėdų senelis! Jis siūlo nuvežti Lietuvos vaikučiams dovanėlių nuo jūsų vaikų. Prašome atnešti nesuvenytas dovanas į „Eglutę“, kad galėtume jas paduoti Kalėdų seneliui. Pageidaujamų dovanų sąrašas pakabintas ant vedėjos raštinės lango.

Ačiū už jūsų dosnumą ir pagalbą,

Tėvų komitetas

SKAUTIŠKOS KŪČIOS

Sekmadienį, gruodžio 8 d., 5 val. p.p. Dievo Apvaizdos Kultūros centre vyks „Gabijs“ ir „Baltijos“ skautų tuntu kūčios. Visi skautai-ės ir jų šeimos kviečiami kūčiose dalyvauti.

ŠVENTIŠKI SVEIKINIMAI RADIOJŲ BANGOMIS

„Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės, kurios transliuojamos antradieniais ir penktadieniais nuo 4 iki 5 val. p.p., iš tautybių stoties WPON, AM banga 1460, savo švenčių sveikinimus pradės gruodžio 6 dienos laida, o Kalėdų dieną, gruodžio 25 d., bus duodama speciali Kalėdų laida.

ARTEJA JAUNIMO KONGRESAS

VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas vyks š.m. gale, Argentinoje. Vytatas Kamanas, JAV LB tarybos pirmininkas ir buvęs I PLJK pirmininkas Algis Zaprackas apie artėjantį kongresą kalbėjo „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlėje, lapkričio 22 d. Norintieji vykti į Kongresą gali kreiptis į Vytatą Kamantą ar LB apylinkės valdybas.

PROFESIONALŲ IR VERSLININKŲ DĖMESIUI

Detroito Vaizbos Buto — Lithuanian Chamber of Commerce 1992 m. kalendorius ir apylinkės veikiančių organizacijų, klubų bei parapijų ryšininkų telefonų rodynas ruošiamas spausdinimui. Apylinkės profesionalai ir biznesieriai, pageidaujantieji, kad jų adresai būtų įtraukti į 1992 metų kalendorių prašomi pranešti Algiui Zaprackui tel. 313-553-0540.

PRISIMINSIME A. A. P. BUKŠNĮ

Sekmadienį, gruodžio 8 dieną, 10:30 v.r. š.v. Mišių metu bus prisimintas a.a. Petras Bukšnis, ilgametis Šv. Antano parapijos choristas ir uolus parapijos veikėjas. Šv. Antano bažnyčioje š.v. Mišių metu giedos Šv. Antano parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Sližio.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas Detroito vyko sekmadienį, gruodžio 2 d. Šv. Mišios už gyvus ir mirusius Lietuvos laisvės kovotojus buvo aukojamos Šv. Antano bažnyčioje, kurių metu giedojo Šv. Antano parapijos choras vadovaujamas muz. Stasio Sližio. Po Mišių dalyviai buvo pavaišinti kava ir užkandžiais.

Minėjimą pradėjo Ramovėnų Šaulių sąjungos išeivijoje CV pirm. Mykolas Abarius. Invokaciją sukalbėjo Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas. Susikaupimo minute buvo pagerbti žuvusieji Lietuvos laisvės kovotojai ir kariai. Buvo pagerbti Detroito gyvenantieji Lietuvos kariuomenės savanoriai kūrėjai Stasys Šimoliūnas ir Vincas Tamošiūnas. St. Butkaus Šaulių kuopos pirm. Edvardui Milkui buvo iškilmingai įteikta Šaulių sąjungos Išeivijoje Žvaigždės ordinas. Chicago Lietuvos Lituanistikos Tyrimo ir Studijų centro vykdomasis vicepirm. dr. Robertas Vitas skaitė paskaitą „Lietuvos politinis statusas: nepripažinimas ir pripažinimas“.

Paskaitininkas paaiškino kokią reikšmę ir vaidmenį turėjo Lietuvos nepripažinimo politika JAV vyriausybei ir Lietuvai, atstautant Lietuvos nepriklausomybę. Po paskaitos bendrą visų dalyvių dainavimą pravedė muz. Stasys Sližys. Minėjimą rengė birutietės, Detroito Ramovėnai, Savanoriai-kūrėjai, „Svyturio“ jūros šaulių kuopa, ir St. Butkaus šaulių kuopa.

AGRONOMO A. BLIŪDŽIAUS MIRTIES METINĖS

A. a. agronomo Andriaus Bliūdžiaus vienerių metų mirties sukaktis bus prisiminta gruodžio 8 d. 10:30 val. ryto Dievo Apvaizdos bažnyčioje, aukojamomis š.v. Mišiomis už jo vėlę. Šeima kviečia gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti š.v. Mišiose ir prisiminti a.a. agronomą Andrių Bliūdžių savo maldose bei mintyse.

PALAI DOTAS A.A. JUOZAS DUOBA

Lapkričio 22 d. po gedulingų š.v. Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje, Holy Sepulchre kapinėse buvo palaidotas a.a. Juozas Duoba, 64 metų amžiaus, bu sunkios ir ilgios ligos lapkričio 19 dieną miręs St. Mary's ligoninėje, Livonia, Michigan. Velionis buvo ateitininkas, aktyvus Dievo Apvaizdos parapijos narys, Dainavos jaunimo stovyklos rėmėjas ir talkininkas. Giliam nuliūdime liko žmona Aldona, sūnus Algirdas, sūnus Vytautas ir marta Kathy, dukros Ramunė ir Vida, sesutės Celė Pakštienė ir Aldona Petrauskienė gyvenančios Toronto, brolis Stasys Duoba Naujojoje Zelandijoje ir sesutės Lietuvoje, uošvė p. Gladkauskienė ir kiti giminės. Viešo atsisveikinimo metu kalbėjo Pranas Zaranka ir Vytautas Petrus. Buvo išreikštos organizacijų viešos užuojautos. Atsisveikinimą pravedė ir laidotuves tvarkė laidotuvių direktorė Yolanda M. Zaprackienė.

Šaulių sąjungos išeivijoje Centro valdybos posėdis Detroito š.m. lapkričio 9 d.

Nuotr. B. Telyčėno

LIETUVOS ŽINIŲ LAIDOS TĖSIAMOS

„Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės bendradarbiai Stasė ir Antanas Zaprackai išvyko į Floridą praleisti žiemą. Klausytojų mėgstama Antano Zapracko paruošiama Lietuvos žinių santrauka ir toliau bus pateikiama kiekvienoje laidoje.

DR. WARING Kviečia TALKININKUS

Lietuvos Dukterys lapkričio 26 d. Šv. Antano parapijos patalpose, o lapkričio 17 d., Dievo Apvaizdos parapijos patalpose surengė Amerikos Lietuvių

Disability and Rehabilitation Exchange programos vedėjo dr. William Waring skaidrių popietę. Dr. Waring, Michigano universiteto profesorius, kuris rugpjūčio 13 d. vadovavo viešųjų asmenų amerikietiškių delegacijai, pasirodysiai humanitarinei misijai ir penkių dienų konferencijai Vilniuje, siekiant pagerinti gyvenimą žmonėms su negalėmis. Tokių žmonių Lietuvoje yra daugiau kaip 200,000. Delegacijoje dalyvavo ir Jūrātė Pečiūrienė, atstovaudama JAV auksinio amžiaus gyventojus, Regina Garliauskaitė-Goebel, specialios pedagogikos (Special Education) mokytoja ir dr. Christina Pare-

gis-Nakienė, reabilitacijos specialistė. Dr. Waring savo kalboje pasakė, kad jis pasirinko Lietuvą, nes jo nuomone, Lietuva yra geriausiai pasiruošusi įgyvendinti Negalių programą savo piliečiams. Savo delegacijos pavyzdžiu ir bendravimu su Lietuvos žmonėmis dr. Waring pastebėjo, kad jo siūloma programa Lietuvoje po truputį žengia pirmyn. Ateinančiais metais, dr. Waring yra pakviestas delegaciją iš Lietuvos, jų tarpe atstovų su negalėmis, kurie bus supažindinti su JAV sistema. Dr. Waring kreipėsi į lietuvių visuomenę paramos šios programos tobulinimui. Norėtų sutikti lietuvių šeimas, kurių tarpe yra asmenų savo pavyzdžiu galinčių parodyti kaip JAV lietuviai gyvena su negalėmis. Norintieji prisidėti prie šios programos, prašomi kreiptis į Lietuvos Dukterų draugijos naries.

V. OGILVYTĖ SVARBIOSE PAREIGOSE

Violeta Ogilvytė buvo paskirta Michigan valstijos žinių ir statistikos skyriaus vedėja.

Im

Antanui Urbonui greitai pasveikti. Meldžiamės už jų sveikatą.

Ypatingai sveikiname E. Oželiene, kuri yra ne tik Centro valdybos pirmoji vicepirmininkė, bet taip pat ir Vidurio Amerikos Lietuvos Vyčių apygardoje tas pats pareigas vykdo. Sabina Henson yra šios apygardos trečioji vicepirmininkė.

Sabina Henson

PASKIRTOS KANAUNINKO FABIJONO KEMEŽIO STIPENDIJOS

Malonu pristatyti 1991-mųjų metų Lietuvos Vyčių stipendijas laimėjusiems jaunuimams. Ši programa gyvuoja jau 33-ti metai, kasmet paremiami penkis stipendijas užsitarnaujančius jaunuolius.

Pirmoji stipendija yra skirta Irenos Sankutės atminčiai. Ji teikiama seminaristui, studijuojančiam Pontifikat linėje Šv. Kazimiero kolegijoje Romoje. Robertas Rekus šimet jau trečią kartą gaus 500 dol.

Trys sekantieji stipendininkai gaus po 850 dol. Sudėjus jų veiklos metus Lietuvos Vyčių organizacijoje, jie jau 22 metus dirba Vyčių visuomeninėje veikloje ir yra išskirtini studentai.

Pranas J. Cyzeski yra Forest City, PA, Lietuvos Vyčių 46-tos kuopos protokolų sekretorius, dirbęs valdyboje įvairiose pareigose ir sėkmingai kaupęs lėšas kuopos išdai padidinti, dirbdamas įvairiose renginiuose. Pernai dirbo vaistinėje. Planuoja lankyti Scrantono universitetą, siekdamas laipsnio farmacijos moksle. Pranas pasakoja, kad yra užaugintas lietuviškose tradicijose ir vadovaujasi kieto darbo, atsakomybės bei ištikimybės principais.

Julia A. Goecke yra Dayton, OH, 96-tos jaunučių kuopos sekretorė ir išdininke; taip pat dirbo įvairiose valdybos parei-

gose. Ji didžiuojasi savo lietuviška kilme. Visuomenėje jų šeima — Petkus/Mantz/Goecke — yra pagarsėjusi kaip „darbininkų“ šeima. Ir Julija tą reputaciją išlaiko. Ji planuoja studijuoti dailių meną Wright State universitete. Daytono 96-toji kuopa jau anksčiau išugdė dvi stipendininkes, tai Irena Gečas ir dabartinė vicepirmininkė jaunučių reikalams Elena Mikalauskas.

Janet S. Domalakes aktyviai veikia Anthracite, PA, 144-toje kuopoje jau 12 metų. Ji pradėjo šią karjerą Vyčiuose šokių grupėje, paskiau tapo jaunučių vadovė ir galop, „Aušros“ stovykloje jaunučių vadovė. Vyresnieji Vyčiai pasitiki jos darbu ir pasigies jos, kai ji išvyks į Elmira, NY, studijuoti chemiją Elmira kolegijoje.

Alice Karklius memorialinė stipendija per Lietuvos Vyčių fondą teikiama išskirtinam individui. 1991-mųjų metų stipendijos laimėtojas yra Vladas D. Svekla, Jr., kuris gaus 2,500 dol. Jau keleri metai jis dalyvauja Lietuvos Vyčių Visuotiniuose suvažiavimuose. Jis taip pat aktyviai reikišiasi Philadelphia, PA, 3-čios kuopos veikloje. Savo gimnazijos klasėje buvo vienas iš geriausių mokinių ir baigė *summa cum laude*. Vienas jo mokytojų, mokytoja 34 metus, pasakė, kad Vladas buvo vienas iš išskirtiniausių jo mokinių. Vladas žada Lafayette kolegijoje Easton, PA, studijuoti inžineriją.

Clem Miller, Centro valdybos stipendijų komiteto sekretorė ir išdininke

Vertė

Aleksandras Pakalniškis, Jr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

KELIONĖ Į MEKSIKĄ 9,250 DOL.

Kas nenori duonos kepti, miltus sijoja visą dieną.

Graikų patarlė

Illinois gubernatorius Jim Edgar gruodžio 1 d. su žmona ir valdininkų palyda išvykęs į Meksiką, aplankys prezidentą, kitus aukštus pareigūnus bei apžiūrės parodą, kur dalyvauja 17 Illinois firmų. Gubernatorius sieks plėsti prekybinius ryšius su Meksika. Visos grupės kelionė kainuos 9,250 dol. Prieš tai buvęs gubernatorius Thompson aplankė 24 kraštus per 14 savo gubernatortystės metų.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS IR ODO CHIRURGIJA (Augliai nuimami kabinete) Priklauso Holy Cross ir Christ Igloninems 2434 W. 71 Street, Chicago Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.) Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477; Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581 DR. E. DECKYS GYDYTOJA IR CHIRURGĖ SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS 3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101 Valandos pagal susitarimą Pirm. 3 v. p.p.-7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždarytas, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago (1-312) 778-6969 arba (1-312) 489-4441 DR. K. A. JUCAS ODO LIGŲ SPECIALISTAS IŠSIPLĖTUSIŲ KOJŲ VENŲ IR ŽAIZDŲ GYDYMAS ODO AUGLIŲ IR KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS Specialybė vidaus ir kraujos ligos Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas 5540 S. Pulaski Road. Tel. (1-312) 585-2802 Valandos pagal susitarimą Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v. Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS Dantų Gydytoja 3315 W. 55 St., Chicago, IL Tel. (1-312) 476-2112 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL Tel. (708) 598-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159 DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave., Cicero Kasdien 1 iki 8 val. popiet išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS DR. EUGENE MCENERY DR. JAMES BUDEN INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA 155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 81 St. ir Kean Ave., Justice, IL Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.) Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS 2454 W. 71st Street (1-312) 434-2123 Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. DOMAS LAPKUS

Praktika su Dr. McElligott ir Dr. Adams VIDAUŠ IR PLAUČIŲ LIGOS 15300 West Ave., Orland Park 708-349-8100 10 W. Martin, Naperville 708-355-8776 Valandos pagal susitarimą Nakties metu tel.: 708-857-8383

Kab. tel. (1-312) 585-0348; Rez. (1-312) 779-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300; Rez. (708) 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS 7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652 Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd. Marquette Medical Building 6132 S. Kedzie Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D. PETER STECY, M.D.

Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D. CESAR J. HERRERA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos Valandos pagal susitarimą Nauji pacientai priimami ir laukiami!

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill. Tel. (1-312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120 Tel. (708) 742-0255 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai) Tikrina akis, pritaiko akinius

2618 W. 71st St. Tel. (1-312) 737-5149 Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St. Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v. Tel. (708) 448-1777

DR. DANA M. SALIKLIS

DANTŲ GYDYTOJA 10442 W. Cermak Rd. Westchester, IL 60153 Tel. 708-531-1113 Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA 2656 W. 63rd Street

Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p. Šešt. pagal susitarimą

Kabineto tel. (1-312) 776-2880. Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas Kalbama lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin) Valandos pagal susitarimą Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus 1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville IL 60563 Tel. 1-708-527-0090 Valandos pagal susitarimą

RINKIMINĖ SISTEMA

Už metų JAV-ėse vėl vyks prezidentiniai rinkimai. Ir klausimas, ar neteks vėl iš dviejų „blogybių“ rinktis mažiau bloga, nes iš dviejų politinių partijų telieka per mažas pažiūrų ir kandidatų pasirinkimas. Lietuvoje irgi šiuo metu svarstoma, kokia rinkiminė sistema geriausiai tiktų Lietuvai. Tad Amerikoje iškeliami argumentai keisti JAV-ų rinkiminę sistemą gali būti įdomūs mums ne tik kaip JAV balsuojantiems piliečiams, bet taip pat ir duodamas mums minčių, galvojant ir apie Lietuvai galimus pasirinkimus.

Neseniai JAV rinkiminės sistemos tema rašė Matthew Cossolotto *The Christian Science Monitor* laikrašty (1991.XI.21), imdamas mintis iš dviejų neseniai JAV-ėse pasirodžiusių knygų: P. J. O'Rourke „Parliament of Whores“ ir E. J. Dionne „Why Americans Hate Politics“. Jau knygų pavadinimai rodo jų blogą nuomonę apie JAV rinkiminį procesą, bet skaitant jų argumentus reikia prisiminti, kad jis turi didelių pliusų, nemažiausias jų tarpe būtent tas, kad vykstant rinkimams JAV-ėse niekuomet nekyla klausimas, kaip kai kuriose Europos valstybėse, ar iš viso bus galima sudaryti pakankamą koaliciją vyriausybei sukurti. O ir JAV-ėse, kandidatai savo rinkiminėse kompanijose stengiasi pasiekti įvairias stambias rinkėjų grupes ir kuo didžiausią jų skaičių įtikinti, kad jie gins tos grupės interesus — atseit, savotiškai irgi stengiasi surinkti „koaliciją“ savo partijai.

Bet nežiūrint tokių ir dar kitų esamos sistemos pliusų, tenka žvelgti ir į minusus. Didžiausiais iš jų laikoma pernelyg didelė įvairių industrinių bei verslo sąjungų įtaka per vadinamuosius jų politinės veiklos komitetus — PACs; per didelės skaičius piliečių, kurie nesijaučia atstovaujami nei vienos dviejų esamų partijų ir tad iš viso nedalyvauja rinkiminiame procese; nebuvimas tikros konkurencijos rinkimuose; balsuotojų pasyvumas ir pan.

Cossolotto tuomet pagvildena JAV-ėse tebeveikiančią rinkiminę sistemą, kurią JAV-ės, buvusios D. Britanijos kolonijos, prieš du šimtmečius paveldėjo iš jos, nepaiso pluralistinės visuomenės skirtumų, o skaičiuoja tik grubias daugumas rinkiminiuose regionuose. Ji tebėra vartojama ir D. Britanijoje.

Šį neteisingumą dabar geriausiai iliustruoja Didžiosios Britanijos Parlamento atvejis, kuriame Konservatorių ir Darbo partijos tebedominuoja, nežiūrint, kad per paskutiniuosius kelis rinkimus trečia partija — Liberalų-Socialdemokratų sąjunga surinko didelių skaičius balsų. Nežiūrint to, pastarajai partijai nepasisekė gauti didesnį skaičių vietų Parlamente. Pvz., 1983 m. Konservatoriai, surinkę 42% balsų, gavo 397 iš 650 vietų parlamento House of Commons. Darbo partija, surinkus 27%, gavo 209 vietas, o Liberalų/SD sąjunga, nors surinko 25% balsų, tegavo tik 23 vietas. Tai dėl to, kad Sąjungos kandidatai nelaimėjo didžiausios daugumos 23 distriktuose, kuriems skiriama po vieną atstovą. Tad Sąjunga ir propaguoja, kad House of Commons būtų įvesta proporcingo vietų paskirstymo sistema.

Kitose pasaulio demokratijose tokia sistema veikia. Iš distriktų, kuriems paskirta daugiau kaip vienas atstovas, vietų skaičius paskirstomas proporcingai pagal kiekvienos partijos

surinktus balsus. Vietos skiriamos ir partijoms, kurios nelaimėjo pirmos vietos. Demokratijose, kur taip daroma, būna ir daugiau politinių partijų, tad ir politinį procesą yra įtraukiama daugiau piliečių, viešai girdima daugiau įvairių siūlymų, tad veikia platesnė, įvairesnė idėjų rinka, rašo Cossolotto.

Cossolotto argumentuoja: Jei mūsų (JAV) rinkiminei sistemai būtų pritaikomi vadinamieji „anti-trust“ įstatymai, kurie draudžia monopolius, pagal juos reiktų panaikinti mūsų rinkiminę sistemą. Pagaliau amerikiečiai nepriimtų ekonominės sistemos, kurioje jie galėtų pirkti automobilius tik iš dviejų gamintojų. Konkurencija padidina pasirinkimus, pakelia prekių kokybę ir tuo — visą gyvenimo standartą. Dabar arti pusė piliečių iš viso nedalyvauja rinkimuose, nes, anot Cossolotto, iš „siūlomų dviejų prekių“ jie neranda sau patinkamos.

Todėl jis siūlo pakeisti Atstovų Rūmų vietų paskirstymo sistemą taip, kad į juos vietų skaičius būtų skirstomas proporcingai pagal partijų surinktus balsus. Toks pakeitimas net nereikalaujotų keisti Konstituciją, nes joje nepažymėta jokia rinkiminė sistema. Kadangi Konstitucijoje yra pažymėta, kad į Senatą bus skiriami tik po du senatorius iš kiekvienos valstijos, ten būtų sunkiau įvesti proporcingumo sistemą, nors jei ji veiktų Atstovų Rūmuose, tai sudarytų galimybę naujoms partijoms pakankamai išaugti, kad ir čia būtų galimybė ir trečios partijos atstovams dalyvauti.

Jei veiktų proporcingo vietų paskirstymo sistema, rašo Cossolotto, nereiktų vis perbrėžinėti distriktų ribas, kai juose paauka ar sumažėja ar kitaip demografiškai pasikeičia gyventojų-balsuotojų skaičiai. Pagaliau ir distriktų ribos faktinai nėra perbrėžiamos grynai balsuotojų skaičių pagrindais, o įtakingos grupės — įvairios mažumos, dažnai prekybos ar pramonės sektoriai, kurie demokratišku procesu negalėtų savo užmačių prastumti — spaudžia, kad ribos būtų brėžiamos jų naudai.

Pagaliau, rašo Cossolotto, proporcingo atstovavimo sistema geriausiai veiktų, padidinus Atstovų Rūmų narių skaičių. Daugumas amerikiečių nežino, kad 1920 dekadėje Atstovų Rūmai nubalsavo savo narių skaičių apriboti 435 maksimumu. Prieš tai, po kiekvieno gyventojų suskaičiavimo — *census*, pagal jų skaičių buvo didinamas Atstovų Rūmų narių skaičius taip, kad nuo 65 narių 1790 m. jų skaičius išaugo iki 435 narių 1912 m. Tą procesą sustabdžius, pagal dabartinį JAV gyventojų skaičių, JAV turi proporcingai vieną iš mažiausių įstatymdavystės organų pasaulyje. Pavyzdžiui, Britanijos House of Commons turi 650 narių, o Prancūzijos Tautinė Asamblėja — 577 deputatų.

Ir prezidentiniai rinkimai galėtų geriau atstovauti gyventojų norus, jei atstovai į Rinkiminę kolegiją, kuri išrenka prezidentą, būtų skirti proporcingai pagal partijų surinktus balsų procentus, o ne vietas atiduodant tik tai partijai, kuri laimėjo pirmą vietą. Jei tai būtų padaryta, Cossolotto manymu, žmonės gyviau domėtusi rinkimais, geriau būtų atstovaujama įvairioms mažumoms ir valdžia būtų priversta geriau atliepti piliečių norus.

a.g.

POKALBIS SU AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PIRMININKU VYTAUTU LANDSBERGIU

Lapkričio 10-12 dienomis į Detroitą atvyko Aukščiausiosios tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, pakviestas AFL-CIO unijų į 19 suvažiavimą, kuriame dalyvavo 900 delegatų, atstovaujančių 89 unijoms, o jų narių skaičius yra daugiau kaip 14,000,000.

Algis Zaparackas: Kokį įspūdį iš šio suvažiavimo parsivešite į Lietuvą?

Vytautas Landsbergis: Parsivešiu gyvą įspūdį, to, ką žinojau tik iš veiksnių ir iš pozicijos, kurią buvo užėmusi Amerikos darbo unijų federacija, vadovaujama prezidento Lane Kirkland. Ji labai rėmė Lietuvos nepriklausomybės bylą, rėmė Lietuvos darbininkų judėjimą. Dabar pamačiau, kad tai yra žmonės, kurie labai nuoširdžiai tiki tais idealais, kuriais kalba, dėl kurių veikia. Toks nuoširdus priėmimas visos didžiulės darbo unijų federacijos labai įkvėpia pasitikėjimą, kad Lietuva nebus apleista, nebus palikta savo naujuose sunkumuose. Tas įspūdis yra labai sustiprinantis.

Liūda Rugienienė: Ar pasisekė koks nors konkretus pasiekimas? Ar unijos įsipareigojo padėti kokiui nors specifiniam uždaviniui?

V.L.: Yra tam tikrų idėjų dėl unijų ir Lietuvos darbininkų są-

LIŪDA RUGIENIENĖ

jungos bendradarbiavimo. Yra viena idėja sukurti tarpunijinį centrą Vilniuje, kuris būtų ir darbininkų judėjimo ir demokratijos sustiprinimo institucija. Kadangi tai tik pradinė stadija pokalbių, tai nereikia per daug iš anksto girtis ar džiaugtis, o nekenktų ir pabelsti į stalą tris kartus.

A.Z.: Antro pasaulinio karo metu Lietuvos piliečiai apleido savo gimtinę Lietuvą. Kai kurie, užsienyje gyvendami, niekuomet neatsisakė savo Lietuvos pilietybės. Buvo nustebinti, kad pagal dabartinius įstatymus buvo panaikinta jų Lietuvos pilietybė. Ar nenumatote šią skriaudą atitaisyti?

V.L.: Jūs darote priekaištą, kad atgimstanti Lietuva padarė skriaudą savo tautiečiams. Aš suprantu, kad žmonės jaučia tą gailystę, ar nuoskaudą, bet nemanau, kad mes norėjome kam nors padaryti skriaudą. Klausimui, kurie iškyla dėl dvigubos pilietybės, mes spręsdame labiausiai įprastiniu būdu. Taip yra buvę visose pasaulio valstybėse. Visi lietuviai, gimę Lietuvoje, arba tie, kurių tėvai yra gimę Lietuvoje, turi teisę į Lietuvos pilietybę, be jokių kliūčių. Jeigu tų kliūčių nesudaro jų turima kita pilietybė ar-

ba jeigu jie jos atsisako. Tai šiuo metu padėtis yra tokia. Ar mes galėsime paieškoti kokios kitos pozicijos, tai parodys ateitis. Mes tikrai nenorime, kad mūsų broliai ir sesės iševijotų gyventų su kokia nuoskauda širdyje, bet norime, kad suprastų Lietuvos problemas ir tarptautines ir teises bei neskubėtų daryti priekaištų Lietuvai.

L.R.: Prieš porą savaitių Detroito lankėsi Česlovas Stankevičius. Jis pareiškė, kad Lietuva bus kuriama kaip valstybės principu, jog visos tautybės turės lygias teises. Ar lietuviai Lietuvoje neturėtų turėti tam tikras privilegijas? Ką jūs apie tai galvojate?

V.L.: Privilegijų teikimas kam nors tautiniui, religinui ar dar kokiui nors pagrindu yra gana pavojingas dalykas. Jis gali būti peikiamas, kritikuojamas, gali sudaryti Lietuvai tarptautinių sunkumų. Žinoma, svarbiausia yra nusistatymas. Mes turime pagrindo galvoti, kad lietuviams Lietuva yra vienintelis kraštas pasaulyje, kad daugelis jų ne savo valia atsidūrė ne Lietuvoje. Galvosena apie lietuvių specifinį santykį su Lietuva (aš turiu galvoje tuos lietuvius, kurie gyvena ne Lietuvoje) ir gal būtų koks nors teisinis to santykio reguliavimas nėra šiandien jausmu spręsdžiami dalykai — pasakyti, kad štai lietuviams vienaip, o visiems kitiems kitaip. Mus labai daug kas rūšiai bartų. Jūs tikriausiai galite matyti, kai mūsų nebuvo už ką barti ir tai barė.

A.Z.: Jūs savo kalboje Detroito lietuviams užsiminėte, kad Sovietai nenori ištraukti karinių pajėgų iš Lietuvos teritorijos, kurių skaičius yra netoli 100,000. Ar prasidėjo rimtos derybos dėl kariuomenės išvedimo iš Lietuvos?

V.L.: Sovietų pusė vengia tokių derybų. Iš tikrųjų jų papročiai yra gana savotiški net ir diplomatijos srityje. Juk mes apie dar vienos jau trečios delegacijos sudarymą deryboms su Lietuva ir vėl sužinojom tikrai iš spaudos, o ne iš kokio nors oficialaus valstybės laiško. Taigi dėl kariuomenės išvedimo daugiau vyksta tokių pareiškimų pasikeitimais. Ką mes pasakom spaudai ar viešumai už-

Vytautas Landsbergis, Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirmininkas, Detroito sako amerikiečiams kalbą.

sienio šalyse, kokiose nors formose Jungtinėse Tautose ir dar kur nors ir jie ką nors pasako ne mums, o kitiems — aiškindami savo sunkumus ar savo nenorą išvesti šitą kariuomenę. Bet prieš ir prie derybų. Jau Stankevičius buvo susitikęs su Sovietų delegacijos vadovu Ševardnadze ne derybų forma, bet pokalbio — konsultacijos forma ir, kai prasidės valstybinių delegacijų arba ekspertų tikros derybos, neabejotina, kad pirmas klausimas bus kariuomenės išvedimas. Šiuo metu iš tų kontaktų, iš mūsų reikalavimų ir pageidavimų mes turime nedidelį rezultatą. Yra šiek tiek pajudėję reikalai, išvedant Sovietų vadinamąją vidaus kariuomenę, nors ji labai seniai Lietuvoje yra užsienyje, bet ta vidaus Sovietų kariuomenė šiek tiek yra pajudėjusi. Jau yra keli pulkai ir kai kurie jau išvedami, tačiau pagrindiniai daliniai, jų tarpe tokie ir kraują susitepę, kaip Vilniaus garnizonas, labai didelis ir pavojingas, pačiame miesto centre, galima sakyti, ir parašiutininkų puolamieji daliniai aplink Kauną. Jie tebėra nepajudinti.

L.R.: Ar KGB daro pasikėsimus Lietuvoje ir taip pat ar KGB sugadino labai daug dokumentacijos, kuri mūsų tautai yra labai svarbi?

V.L.: Labai daug dokumentacijos yra išvežta ir, žinoma, ji buvo naikinama. Tuos dokumentus, kurie išvežti, mes tikimės atgauti ir reikamlaujame, kad jie būtų grąžinti. Sovietai atsikalbinėja, vengia

grąžinimo, o tuo tarpu Lietuvoje yra jaučiamas neoficialių, nelegalių jėgų suaktyvėjimas. Jis jau pasireiškia net ir ginkluotomis provokacijomis, kaip buvo liepos mėnesį. Žinoma, visus šiuos metus puldinėjant mūsų pareigūnus, provokuojant juos ar net ir nužudant. Naktimis yra šaudoma, susprogdinama kokia nors bomba prie mūsų karių garnizono posto arba ir jūs žinote, kad buvo užpultas pasienio postas. Užpuolikai suimti ir be abejo bus teisiami, o kratos ir jų apklausimas jau parodo jų ryšius su buvusiais ir į pagrindį sulindusiais komunistų partija ir su KGB. Šitos jėgos dar neatsisakė savo kėslų pakenkti Lietuvai, o gal būtų proga pasitaikyti ir sunaikinti jos nepriklausomybę. Turime būti budrūs, tvirti, turime būti pasirušę ir puolimui ir gynimui.

A.Z.: Dėkojame Aukščiausiosios tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui už pareiktas mintis ir linkime stiprybės ir ištvermės, kovojant už pilną Lietuvos nepriklausomybę, bei saugios ir laimingos kelionės grįžtant į Lietuvą.

V.L.: Ačiū labai už visą priėmimą vakar ir šiandien ir už labai nuoširdžius pokalbius.

Baigęs su mumis pokalbį Aukščiausiosios tarybos pirmininkas iš Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Southfielde išskubėjo atgal į Detroito miestą. Ten susitiko su Sakarovo našle Yelena Bonner, o po šio pasimatymo išskrido į New Yorką. Ten taip pat jo laukė vietiniai lietuviai.

ATRADIMAS CHICAGOS UNIVERSITETE

Mokslininkas Antanas Turkevich su kolegomis Chicagos universitete tyrinėdamas uranijų, nustatė, kad subatomines daleles, vadinamas neutrinais, turi medžiagos. Tas atradimas astronomų manymu įveda naujos šviesos į visatos sukūrimą.

APRIBOS ŽUVAVIMĄ

Pastebėta, kad Michigano ežere mažėja žuvis. Illinois konservacijos departamentas ryžtasi apriboti leidžiamą pagauti žuvų kiekį: bus galima pagauti tik penkias žuvis per dieną, ir tai jų tarpe tik du upėtakius. Bus padidintas žuvyčių leidimas į ežerą iš peryklų, bet sumažintas leidimas plėšriųjų žuvų, kurios naikina kitas žuvis.

SVEČIAS NEBUVĖLIS

ANDRIUS NORIMAS

Romanas

21

Prieš kiekvieną valgį Birutė pati kalba savo sudėta maldele, o abudu vaikai ilgai išmoko žodžius kalba su motina kartu:

Dėkojame, Viešpatie, už gėrybes — Per Tavo malonę jas gauname mes. Palaimink! derlių šios žemės geros, Kad mums nepasitiktų čia jos niekados. Amen. Kartą Aušra buvo pristigusi viena savo drauge vakarienei. Susėdus prie stalo Aušra paskelbė, jog Dana pasakys maldele prieš valgį. Birutė labai nustebo, išgirdusi savo suktąjį ketureilį.

— Aušra! Juk tai mūsų maldele! Iš kur Dana ją žino?

— Visa mūsų klasė žino, ponja Vilainienė! Kai Aušrelė mūsų kapelionui per pamoką sukalbėjo tą malda, tai jis visai klasei liepė per savaitę išmokyti. Ir mes visi dabar savo namuose ją kalbame.

Birutė buvo labai laiminga, kad jos kūryba nuėjo į žmones, ypač į jaunimą. Ir tas jaunimas mielai jos maldos žodžius kartojė ir platino savo šeimose.

— Ar kapelionas nesakė, kad tai nėra bažnyčios aprobuota maldele?

— Ne, ponja, nieko nesakė. O Aušrelė sakė, kad jį ir daugiau maldų esate sudėjusi. Jei galima, tai aš norėčiau išsirašyti ir išmokyti.

Žinoma, vėliau Dana išsinešė iš Vilainių kelias Birutės maldas. O Birutė užsibrėžė sau tikslu sukurti

daugiau visuotinių maldų ir vienetės valandomis bandė kurti, bet eilėmis jai nesisekė, tai pradėjo rašyti proza. Kol tos maldos dar juodaščiuose ji niekam jų nerodė ir net vaikams neminėjo.

Tvanku. Sukabintos suknelės užmestos ant skersinių kablykų, įvairios medžiagos ir arti sustatytos siuvimo mašinos visiškai nepreliudžia gryno oro, nors aprūkę matiniai langai palubėje praviri ir protarpiais girdimas stambesnio sunkvežimio motoro triukšmas judrioje gatvėje. Palubėje spinksinio elektros lempučių dar labiau paryškina dirbtuvės šmėkliskumą. Prie tarškančių siuvamųjų mašinų judančios įvairiaspalvės moterų galvos užstoja švieses, įtaisytas prie siūlą vedančios kojelės.

Darbe visos moterys kone vienodai susitaršiusios plaukus: ant pakaušio užvertusios kuodus pritvirtinta špilikutėmis arba juostomis — kad sprandas gautų vėsaus oro. Karo metu tokią sukuoseną vokiečiai vadinavo „Entwarnung Frisur“, taigi, „Pavojaus atšaukimo“ sukuosena. O čia lygiai ir vienodai prakaičiuoja lenkė, lietuvė, airė, negrė ir japonė. Retkarčiais atnešami nauji darbai. Juos paskirsto aptukusi vedėja. Kai kada patikrinamas apeina siuvyklos užvaizdas Sam. Dar rečiau atsilanko savininkas Wulff. Jie šlykštisi jų pačių sukurtuoju skurdu, higienos reikalavimų minimumu ir oro stoka. Jie žino, jog darbininkams palengvinti įrengimai, kaip vėsintuvai, šviesesnės lempelės ir erdvesnės patalpos atima iš jų dabar gaunamo gero pelno dalį. O to jie nenori. Tai reikiama patogumų sumažinimą jų šeimose, pigesnius viešbučius vasarvietėse ir, užuot transokeaninio laivo Europon, tik lėktuvą.

Visa valanda skiriama pertraukai. Aštuonios darbo valandos skeliamos pusiau. Tada kiekviena darbininkė eina kas sau: vienos į miesto užkandines, kitos čia pat siuvykloje stiprinasi atsineštais užkandžiais, o trečios — už „daimus“ ir „nikelius“ išgauna iš automatų įvairius saldymunus, riešutus arba karštą kavą. Dietos prisilaikančios čiulpia išgarsintos dietinės „Coca-Cola“ butelius arba skardines ir terūko cigaretės. Vieną po kitos... Nes darbo metu nerūkoma.

Bet šį kartą pietų pertrauka kitokia. Prieškalėdiniai pobūviai kiekviena darbininkė atsinešusi po rigią dovanėlę ir atidavusi po pusę dolerio vaišėms supirkti. Prieškalėdinio subuvimo komitetas laisvesniame siuvyklos kampe papuošė mažą eglutę. Ji šviečia dabar elektrinėmis žvakelėmis, įvairiaspalviais ir blizgančiais papuošalais. Prie eglutės stalas apkrautas skanėstais — daugiausia amerikiečių mėgstamais saldumynais ir pigaus vyno buteliais. Keli popieriniai puodeliai naudojami ir po to numetami į šiukšlių dėžę.

Stikliniame inde surutuliuoti popierėliai turi atitinkančius dovanėles numerius. Visi bilietukai „pilni“ — atseit, turi numerėlį, reikšiantį laimėjimą.

Vilainienė traukia popierinę tūtelę ir tuoj išvynioja.

— Numeris šešioliiktas.

— Prašau!

Bendradarbė ir dovanų pareigūnė paduoda mažą paketėlį. Gražiai aprištą margu žibančių dovaninių popierių ir žaliu kaspinėliu. Dežutėje Birutė atranda pigius, „dolerinius“ auskarus. Nusišypso, kai smalsios kaimynės garsiai ir perdėtai grožisi blizgučiu.

— Tokie gražūs!

— Atrodo, kaip auksiniai!

(Bus daugiau)

Teodoras Blinstrubas — jubilatas

PEDAGOGAS IR VISUOMENININKAS

Mes išeivijoje turime eilę patyrusių pedagogų ir idealistų visuomenininkų. Jų tarpe ne eilinę vietą užima Teodoras Blinstrubas. Jį dabar ypač turime prisiminti, nes jis švenčia 85 m. amžiaus sukaktį. Gimęs 1906 m. lapkričio 26 d. Požeriūnų km., Tauragės valsč. Baigęs Tauragės mokytojų seminariją, studijavęs Vytauto Didžiojo universitete ir prie Valstybinės egzaminų komisijos išlaikęs egzaminus, gavo aukštojo mokslo baigimo diplomą. Didelį pedagoginį patyrimą įsigijo kaip mokytojas, vėliau kaip direktorius dirbdamas Švėkšnos, Joniškio, Rietavo, Pilviškių, Kupiškio, Šeduvos, Vilkių progimnazijose ir gimnazijose.

Jo pedagoginis talentas ir organizaciniai sugebėjimai stipriai pasireiškė ir išeivijoje. Vokietijoje įsteigė Oldenburgo gimnaziją ir buvo jos direktorius. Po to buvo gimnazijų ir amatų mokyklų inspektorius anglų zonos šiaurinėje dalyje, taip ruošdamas išeivijos jaunimą praktiškam gyvenimui. Ugdymas ir kitus sugebėjimus garsiajame Illinois Technologijos institute išsėjęs reikiama kursą, jis tapo braižytoju ir taip pelnydamas įstaigoje šeimai kasdieninę duoną, visą laisvalaikį skirdavo visuomeniniam darbui. Jam buvo mielos tautinės organizacijos ir Lietuvos laisvės kovų darbas. Jis, nesiimdamas ločių telkimo, labai nuoširdžiai įsijungė į patriotines organizacijas, o siekdamas laisvės pavergtiems Lietuvos broliams, giliai ir ilgą laiką įsivėlė į veiklą Amerikos Lietuvių Taryboje bei Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komite. Jam būnant Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininku ir dirbant kartu toje įstaigoje, teko stebėti jo platų supratimą Lietuvos reikalų, jo idealizmą, jo sugebėjimą dirbti su įvairių pažiūrų žmonėmis, jo toleranciją, jo taktiškumą bei metodinę tvarkingumą. Savo archyve jis turėjo surinktus ir saugomus duomenis įvairiausiais veiklos ir Lietuvos reikalų klausimais. Jo vadovaujami valdybos posėdžiai visada buvo tvarkingi. Juose rasdavo ir išskylančių skirtingų nuomonių suderinimą. Jo

išvalgumas lėmė, kad jis buvo kviečiamas į rezoliucijų komisijas, o jo sugebėjimas vesti suvažiavimus bei susirinkimus kvietė jį prezidiumams pirmininkauti. Čia jis pagerbdavo visų pozityvų įnašą, pasiūlymą, įstengdavo posėdžius praversti neleidžiant jiems nuklysti į lankas.

Jo sugebėjimai ir įgudimas buvo plačiai pastebėti ir todėl jis buvo išrinktas ir JAV LB Chicago apygardos pirmosios apygardos vicepirmininku ir švietimo reikalų vadovu. Buvo išrinktas JAV LB kelių tarybų nariu. Buvo pastebimas jo susirūpinimas kultūros reikalais. 1956 m. buvo Kultūros kongreso organizacinės komisijos pirmininkas, tapo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės keturių pirmųjų seimų atstovu. Buvo antrosios Dainų šventės komiteto vicepirmininkas ir išdavininkas. Buvo pastebimas jo susirūpinimas kultūros reikalų finansavimu, todėl buvo išrinktas net pirmuoju Lietuvių Fondo valdybos pirmininku.

Net ir pasiekęs brandaus amžiaus, jis lieka guvus ir aktyvus. Net ir įpusėjusį dešimtą amžiaus dešimtį, Lietuvos tyrinų ir studijų centras jį įtraukė būti jų tarybos nariu.

Ne veltui jis yra apdovanotas Šaulių žvaigždė, Trijų Liepsnų žymeniu, Nepriklausomybės medaliu. Jis yra buvęs Amerikos Lietuvos Tautinės sąjungos pirmininku tris kadencijas ir yra jos garbės nariu bei Garbės teismo pirmininkas. Taip pat yra Amerikos Lietuvos Tarybos garbės narys ir LST korp. Neo-Lithuania garbės filisteris.

Visada pareigingas, visada dėtingas, jis ištikimas moraliniam taurumui, tvirtas bei griežtas abstinencas ir branginantis krikščionybės idealus.

Juoz. Pr.

Gyvenimo paslaptis yra užaugti nepasenstant.

Casey Stengel

Tinginiavimas gali atrodyti patrauklus, bet darbas duoda pasitenkinimą.

Anna Frank

TRYŠ BROLIAI KAIP TRYŠ AŽUOLAI

Vyriausiojo Mykolo Raucha 25 m. mirties prisiminimui

Smagu rašyti apie žmones, kuriuos labai gerai pažinai ir jie tau labai artimi ir brangūs. Nors jie jau visi ir mirę, bet dažnai jie sugrįžta į tavo prisiminimus, kaip gyvi, ir tu juos matai, jauti, rodos girdi juos kalbant, juokaujant. Tu su jais lyg bendrauji. Tai broliai Mykolas, Jonas ir Antanas Rauchai.

Jų motina ne lietuvė. Grafas Tiškevičius, keliaudamas po Čekoslovakiją sutiko jos tėvą Suchanek, kuris buvo labai geras medžio dirbinių meistras, o tokio grafas kaip tik ir ieškojo. Tad pakvietė visą šeimą persikelti į Lietuvą, ką Suchanek šeima, pardavė savo namą, ir padarė. Apsigyveno jie Kretingoje grafo Tiškevičiaus dvare.

Tėvas gimė Lietuvoje, Ausienikių kaime, krikštytas Vievio katalikų bažnyčioje. Gausi buvo šeima, iš viso 10 vaikų. Visi lankė mokyklas. Dirbo daugiausia dvaruose ūkvedžio ir administratoriaus pareigose. Grafo Volmerio dvare ir susipažino su būsima žmona Emilija. Jų vestuvės buvo 1904 m. Kvėdarnos bažnyčioje.

Gimė jiems trys sūnūs — Mykolas, Jonas ir jauniausias Antanas. Neilgai visi laimingai gyveno. Tėvas, susirgęs plaučių uždegimu, mirė, kai vyriausiam Mykoliukui buvo tik treji metai. Liko viena jauna 30 m. našlė, kuri, padedant giminėms, viena juos ir užaugino.

Jauniausias Antanas turbūt jau ir gimė su palinkimu į muziką. Dar visai jaunas moko jį keliais instrumentais groti, o gimnazijoje su broliu Jonu jau ir orkestrą suorganizavo. Vyresniojo brolio Mykolo paragintas ir su jo pagalba lankė ir baigė smuiko studijas Klaipėdos muzikos mokykloje. Greit buvo pakviestas į Kauno Valstybės operos ir

žemė priglaudė jį, taip svajojusi sugrįžti į gimtą Žemaitiją.

Mykolas — vyriausias buvo jiems kaip tėvas ir savo motinai iki jos mirties geriausias globėjas. Nenorėdamas jos vienos palikti, nesiekė nei aukštesnių diplomų, pasitenkino mokytojo profesija, kuriai buvo tikrai pasiaukojęs ir tą darbą labai mylėjo. Gyveno Kretingoje, vėliau Darbėnuose, Buvo vedęs mano vyriausią seserį Nataliją Daumantaitę, augino dvi dukras, sūnus Antanas gimė vėliau Vokietijoje. Darbėnuose prabėgo turbūt gražiausios jo gyvenimo dienos, kur jis vadovavo, planavo ir tuos planus vykdė. Būdamas mokyklos vedėjas jis kiek galėdamas stengėsi atnaujinti seno dvaro mokyklos pastatą, jį remontuodamas, didindamas, kreipdamas daug dėmesio ir į tos mokyklos aplinką. Suorganizavo „Jaunųjų ūkininkų“ būrelį, skiepė jiems meilę savam kraštui, savai žemei. Prieš mokyklą buvo įruoštas gražus gelėmis apsodintas klombas, kur vykdavo įvairių tautinių švenčių apėigos, vėliavų pakėlimai. Turėjo laiko ir savo šeimos gyvenimo pajavairinimui. Turėjo didelį kiemą, sodą, daržą. Moterys augino kalakutus, ančiukus, kad dukrelės galėtų juos paganyti, o Babunėlė jomis pasidžiaugti. Aš tikiu, kad labai dažnai ir su dideliu ilgesiu dukros Regina Dapkienė ir Natalija Vaznelienė, abi gyvenančios Chicago priemiesčiuose prisimena anas dienas Darbėnuose ir pasiilgsta tėvo šilto žvilgsnio ir malonių glamonijų.

Darbėnuose Mykolui buvo pasiūlyta viliojanti galimybė — didesnė mokykla, didesnė alga, bet su viena sąlyga — suorganizuoti naują „Jaunųjų ūkininkų“ skyrių. Deja, Mykolas, turėdamas savo stiprų nusistatymą ir gyvenimo kelią, šio pasiūlymo nepriėmė, už ką nubaustas nebuvo, bet taip ir liko Darbėnų mokyklėlėje.

Chicago jis gyveno daugiau praeitimi, kaip dažnai pensininkams lieka tik vakarykštės dienos. Jis tvarkė raštus, laiškus ir visa tai darė savo vaikams, kad ir jie mylėtų visą, kas tėvui buvo taip brangu.

Ir Mykolas ir abu broliai gimė ir augo dvare ir ne lietuvė motina juos augino. Juk dvaruose lietuviškas žodis buvo retas svečias, tad pavojus nueiti visai kitu keliu buvo labai didelis. Ir tikrai nežinia, kas lėmė, kad visi trys išaugo labai geri lietuviai, geri žemaičiai turtingi savo dvasioje ir labai patrauklus savo išore. Tvirti, kaip Lietuvos žemės ažuolai. Ta pati geroji žemė visur ir tegu priglaudžia juos visus.

L. Baltrušaitienė

Trys broliai Rauchai su motina. Iš kairės: Antanas, Jonas, motina E. Rauchienė ir Mykolas.

baletą teatrą, kur grojo iki mirties, pasiekęs koncertmeisterio poziciją. Buvo labai gražus vyras, visada elegantiškas, darbe labai pareigingas. Mirė staiga pamokų metu su smuiku rankoje 1959 m. Kaune. Buvo vedęs Č. Kumpikevičiūtę, augino 4 vaikus.

Jonas — vidurinis, linksniausias, neatsiskyręs nuo žemaitiškos tarmės, visų nymylėtinis. Lankė Kretingoje ir Klaipėdoje mokyklas ir vėliau dirbo munitinėse Klaipėdoje, Šilaininkuose ir Kybartuose. Karo audros nubloškė jį ir šeimą į Vokietiją. Jis buvo vedęs O. Adiklytę, augino dvi dukreles. Dėl plaučių ligos nepateko į Ameriką. Ilgesnį laiką dar gyveno Vokietijoje, kur su šeima gyvenimas nebuvo lengvas. Po ilgesnės ligos mirė 1958 m. Bavarijos

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Jūsų pačių supakuotus siuntinius siunčiame tiesiai Nauji arba vartoti daiktai

Standartiniai maisto ir vaistų siuntiniai
Priimam 12 svarų ir sunkesnius siuntinius

KIEKIS NERIBOTAS

Siuntiniai pristatomi į namus be pašto patarnavimo. Už muitą ir draudimą mokėti nereikia.

Garantuojame tiesioginį pristatymą kiekvienam adresatui. Informacijai skambinkite:

Florida valstijoje:
UNIVERSAL Travel
4117 Bee Ridge Rd.
Sarasota, FL 34233
813-377-9025
UNIPOL
8831—49 St. N.
Pinnellas Park, FL 34666
813-544-8700

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sažiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus, Aptamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- MLS kompiuterių ir FAX pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sažiningas patarnavimas
- Visi agentai kalba lietuviškai
- Nuolaida pensininkams

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Irena Bilstrubienė,
Realtor Assoc.

Nuosavybių pardavimas. Income Tax
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS

ĮVEDIMAI — PATAISYMAI.

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sažiningai.

312-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

Rimta lietuvių kalbant angliskai ieško bet kokio darbo dienos metu. Tel. 312-737-7864 arba 312-436-6724

Ar jūs patenkinti savo drauda ir investavimais? Paskambinkite ir patygtinkite. Gal mes galėsime sutaupyti jums pinigų.

Angelė Kavakas
(708) 579-5585
(708) 257-8652

The Prudential

KVALIFIKUOTA PLAUKŲ KIRPĖJA

Kerpu plaukus moterims ir vyrams. Reikalui esant, galiu atvykti į namus. Kreiptis: Adelė 708-599-3472

U.S. SAVINGS BONDS

THE GREAT AMERICAN INVESTMENT

BALTIA EXPRESS CO. LTD
INTERNATIONAL PARCEL SERVICE TO EASTERN EUROPE

SUBSIDIARY OF AMBER GROUP
INTERNATIONAL AND DOMESTIC FREIGHT FORWARDING
PRES. VIDMANTAS RAPŠYS

KALĖDINIAI SIUNTINIAI

- AIR CARGO EXPRESS
- Su pristatymu į namus, be maito per 10-15 dienų

NE KALĖDINIAI SIUNTINIAI

TIK 90ct./sv. virš 80 sv., \$1 iki 80 sv.

- APDRAUDŽIAME, PAKUOJAME, PAIMAME IŠ NAMŲ
- SIŪSKITE VISKĄ — NAUJA IR NAUDOTA — RŪBUS, MAISTĄ, VAISTUS.

ATVEŽKITE ARBA SIŪSKITE UPS ADRESU:
3782 W. 79TH St.
CHICAGO, IL 60652

TEL. 1-800-SPARNAI (TOLL FREE) 1-312-284-6449
1-800-772-7624

SPAUDOS PRIESPAUDA?

KAZYS BARONAS

Mano gyvenamo Hesseno krašto (sostinė Wiesbaden) liberalų partijos atstovai beveik savaitę laiko viešėjo Lietuvoje, susitikdami su katalikų nariais, spaudos bendradarbiais. Išpūdžius aprašė keli vokiškų laikračių bendradarbiai. Vienas jų, atvykęs į „Respublikos“ redakciją pamatė ant redaktoriaus stalo dvi granatas. Vokiečiui tas priminė daugiau revoliuciją kaip nepriklausomybę, laisvę ar demokratiją, kadangi dar taip neseniai lietuviai pergyveno nekenčiamų OMON dalinių persekiojimą. Tokia dovana (granatom) norima parodyti, kaip nepriklausomas 200 tūkst. egz. leidžiamas laikraštis kovoja su didele revoliucijos jėga.

Red. pavad. Rytis Taraila aiškina, kad ir opozicinė spauda taip pat prisidėjo prie galutinės Lietuvos pergalės, ragindama priešintis centro vyriausybei Maskvoje užmestai Lietuvai blokadai, ragindama ginti parlamentą ir vidaus reikalų ministeriją, nenukreipti nuo laisvės kelio lemtingomis rugpjūčio dienomis.

Redakt. pavad. skundžiasi, kad Lietuvos vyriausybė įvairiom galimom priemonėm stengiasi numalšinti opozicinių laikraščių balsą, neskidindama pvz. reikiamo kiekio popieriaus, neleidama spausdinti valstybinės spaustuvės. „Pavojus spaudai yra labai didelis — sako Rytis Taraila — jis yra didesnis už komunistinius laikus, kadangi iš laisvos spaudos reikalaujama reikšti tik valdančiųjų nuomonę. Vyriausybė, keturių laikraščių parama stengiasi stiprinti savo balsą, malšindama dvejus metus egzistuojančią „Respubliką“.

Ministeris Algis Dobrovolskas vokiečiams aiškino, kad vyriausybė visuomet toleruoja kitų nuomonę. Skirstydama popierių vyriausybė stengiasi, kad informacija pasiektų visus lietuvius, plačią visuomeninę masę.

Vokiečiai susitiko taip pat su Lietuvos žurnalistų s-gos (skaito 2 tūkst. narių) pirm. Ringaudu Eilunavičium. Ir jis „dejavu“ opozicinių laikraščių spauspau-da, sakydamas: „Mūsų visuomenė yra kaip paukštis su vienu sparnu. Mes stengiamės, kad Lietuva turėtų du sparnus“. Jo tvirtinimu, plačiai skaitomas

„Valstiečių laikraštis“ buvo suvalstybtintas, primetant jam pornografiją. (Netiesa — jis buvo priešingas ūkių privatizacijai — K. B.)

Ir elektroninė „media“ praktiškai yra neprieinama opozicijai: radijas ir televizija yra vyriausybės rankose. Ten kalbama tik vienu balsu, reiškiant savo nuomonę.

Vyriausybės šūkis pirmoje vietoje yra nepriklausomybė, o po jos demokratija. Tuo tarpu žurnalistų sąjungos pirm. vokiečiams pasakė, kad ir jie nori nepriklausomybės, demokratijos, bet taip pat ir teisinės valstybės.

Nedaug pirmininkas tikisi iš lietuvių tautos, iškovojušios nepriklausomybę. Ji yra išvargusi, išsekusi, prislėgta, bijanti ateities. Be to, piliečiai nejaucia, kad dabar ateis kokios nors naujos reformos.

Rytis Taraila vokiečiams pasakė, kad „Respublika“ įsteigta kooperatiniu keliu (joint venture? — K.B.) su Danijos leidykla yra labai mėgstamas dešiniojo vyriausybės sparno taikiny.

„Respublika“ yra buv. vyskupijos rūmuose, bet numato leidyklai statyti namus. Čia vėl susiduriama su statybinės medžiagos sunkumais. Be to, lietuvių — danų leidykla turi kovoti už kiekvieną popieriaus lapą, skirstomą vyriausybės, mokėdama aukštesnę kainą už valstybinių laikraščių. Be to, valstybinė žinių agentūra dažnai nesuinteresuota laikraščiu žinių. Prie straipsnio pridėta trijų lietuvių nuotrauka, skaitant jiems „Laisvą Lietuvą“ ir prierašas: „Nepriklausomybės dienų sąjūdyje daug skaitytų. Šiandieną prie naujos vyriausybės prispausta: kritiškoji lietuviška „media“.

Gaila, kad vokiečiai į šią dieną Lietuvos spaudos gyvenimą žvelgė tik per opozicinę pusę. Teisingas ir taiklus ir romėnų posakis: „audiatur et altera pars — tebūnie išklausyta ir kita šalis“.

Vertė vokiečiams taip pat kreiptis ir į valdžios leidžiamą spaudą, išklausyti jos balso, spaudos bendradarbių pareiškimus, nuomones. Negaila buvo pagrindu imti Rytį Tarailą ar žurnalistų s-gos pirmininką. Beveik 200 tūkst. egz. pvz. „Mannheimer Mor-

IŠKILMINGOS PAMALDOS IR VLIKO SEIMO BAIGMĖ

JURGIS JANUŠAITIS

Po įtempto darbo šeštadienį, sekmadienį renkamės į Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčią Marquette Parke iškilmingom pamaldom. Jose turėjo dalyvauti vysk. Paulius Baltakis, tačiau dėl ligos negalėjo dalyvauti. Todėl pamaldas atlaikė šios parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas.

Prieš pamaldas prie bažnyčios aikštelėje, dalyvaudant organizacijoms su vėliavomis, šauliai pakėlė vėliavas, kur trumpą žodį tarė seimui ruošti komiteto pirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas, pažymėdamas, kad šiandien yra didelė šventė ir didelė proga šiose pamaldose prisiminti visus žuvusius už Lietuvos laisvę tėvynę, Sibire, kovose su okupantu. Į pamaldas atvyko mūsų ambasadoriai, konsulai, ministeris pirmininkas, svečiai ir plačioji lietuvių visuomenė.

Iškilmingas Mišias aukėjo kun. Jonas Kuzinskas. Pamokslė apžvelgė Vliko veiklos istoriją, kurią lietuviškoji visuomenė taip pat gerai žino, bet priminimas buvo geras. Pamaldų metu giedoję šios parapijos gerai išlavintas muz. A. Lino vadovaujamas choras. Tuojau

gen“ dienraščio skaitytojai susidarys šiandieninės Lietuvos opozicinės spaudos priespaudos vaizdą, kurį vykdo Vilniaus autokratinis režimas, dar pats būdamas naująjį bateliuose. Be to, juk vokiečiai susitiko su Katalikų Bažnyčios atstovais, ministriais, kitom leidyklom. Kodėl vokiečiai neaprašė pasikalbėjimo su jais?

Radijas ir spauda pranešė, kad benzino kainos Lietuvoje pakeltos 50%, kadangi Sov. Sąjunga (jei tokia dar egzistuoja) pareikalavo degalų tiekimą atlyginti tvirta valiuta. Ką į tai Lietuva? Į Klaipėdą atplaukė rusiški laivai paimti maisto produktų. Vilnius atsakė tuo pačiu: mokėkite už maistą tvirta Vakarų valiuta!

Taip pat vokiečiai plačiai rašo, kad Lietuva, Latvija ir Estija stengiasi patekti po NATO sparnu. Ešą, ši organizacija yra tikras nepriklausomybės laidas. Pabaltijo prezidentai gruodžio 20 d. dalyvaus NATO konferencijoj Briuselyje.

Kovo 15 d. — Lietuvių Fondo koncertas Jaunimo centre. — Šeimų popietė Lietuvių centre, Lemonte. Rengia Montessori auklėtojų sekcija, draugija ir mokyklėlės.

Kovo 22 d. — PLC madų paroda Lietuvių centre, Lemonte. — Smuikininko R. Katiliaus ir pianisto A. Smetonos koncertas 3 v. p.p. Jaunimo centre. Rengia „Margutis“.

Balandžio 4 d. — „Draugo“ koncertas Maria aukšt. mokyklos auditorijoje. Koncertą atliks Toronto „Volungės“ choras. Balandžio 5 d. — „Laiškai lietuviams“ metinė šventė Jaunimo centre.

Balandžio 12 d. — Religinis koncertas Švč. M. Marijos bažnyčioje. Balandžio 26 d. — Verdi operos „Otello“ premjera Morton auditorijoje — Lietuvių Operos pastatymas.

Gegužės 2 d. — Verdi operos „Otello“ spektaklis Morton mokyklos auditorijoje. Stato Lietuvių Opera. — Pokylis „Odisej“ laive. Rengia Lithuanian Mercy Lift. Birželio 13 d. — „Gintaro“ balius Palmer House-Hilton pokylių salėje Chicagos miesto centre. Rengia Chicagos Lietuvių Moterų draugija.

Kovo 1 d. — Kaziuko mugė Jaunimo centre. Rengia skautai ir skautės.

po pamaldų aikštelėje prie kryžiaus lietuvaite padėjo žuvusių už laisvę atminimui vainiką, o ministeris pirmininkas G. Vagnorius tarė trumpą žodį, dėkingai įvertinęs išeivijos pastangas pagerbti tautos didvyrius, žuvusius už Lietuvos laisvę. Po pamaldų seimo dalyviai ir dalis visuomenės susirinko į Lietuvių Tautinius namus baigiamajam Vliko seimo posėdžiui. Dalyviai Danutės Kurauskienės skaniais pietumis pavaišinti, pradėjo svarstyti seimo nutarimus ir rezoliucijas.

Pirmininkaujant seimo prezidentui, nutarimų ir rezoliucijų komisijos pirmininkas Jonas Daugėla perskaitė pasiūlytas 22 rezoliucijas ar nutarimus. Komisiją sudarė po vieną atstovą iš Vlikų sudarančių grupių. Perskaicius siūlomas rezoliucijas ir prasidėjo vėl šurmuly.

Kiekvienas siūlė savus pakeitimus, papildymus ir kiekvienas rodė savo išmintį. Pagaliau teko skaityti kiekvieno siūlomą rezoliuciją papunkčiui. Buvo taisomi žodžiai, išsireiškimai, siūlomi nauji papildymai ir taip be galo. Tada dr. Kriaučeliūnas, ramiai stebėjęs šią eigą, įsiterpė, prašydamas seimo atstovus rimčiau ir greičiau daryti sprendimus, nes šio seimo posėdžio nebūsią galima užbaigti ir seimo pokylį teksią nukelti kiton dienon.

Iš ryškesnių nutarimų yra, kad Vlikas savo veiklą baigia, išpareigojimus Lietuvos laisvės kovoje garbingai atlikęs. Įpareigojo Vliko valdybą iki 1992 m. liepos 1 d. paruošti visus dokumentus, archyvus ir

fondus, kad būtų galima visa tai perduoti Lietuvos vyriausybei. Perorganizuoti Tautos Fondo veiklą, kad Tautos fondas rūpintųsi ekonomiškai ar pagal specialius projektus padėti Lietuvai. Žinoma rezoliucijose išreiškiama įvairių padėkų Vliko valdybai, tarybai, Tautos Fondo valdybai, tarybai ir eilė sveikinimų bei kitų padėkų.

Pagaliau atėjo seimo posėdžių pabaiga. Paskutinį žodį šiame istoriniame seime, seimo darbus užbaigiant, tarė Vliko pirmininkas dr. Kazys Bobelis, pasiūlydamas seimo darbais, nutarimais ir išreiškė visiems Vliko darbuotojams ir lietuviškajai išeivijai nuoširdžią padėką. Nuaidėjo Lietuvos himnas. Atstovai, atlikę savo pareigas, skirstėsi mąstydamai, kas gi bus toliau. Vlikas, pirmininko teigimu, atliko didžiąją Lietuvos vadavimo misiją. Išeivija buvo dosni, gyva, besisielojanti Lietuvos ateitimi. Tomis mintimis gyvensime ir ateityje, tik vykdydami Lietuvai prasmingus darbus.

CHICAGOS ŽINIOS

DVIRATININKŲ ŠALMAI

JAV gydytojų žurnalas skelbia, kad, jeigu dviratininkai dėvėtų šalmus važiuodami, JAV-se būtų kasdien išsaugota viena gyvybė. Nuo 1984 iki 1988 m. dėl galvos sužeidimų mirė 2,985 dviratininkai.

APSKRITIES BIUDŽETAS

Cook apskrities biudžetas ateinančioms metams sieks 1.8 bil. dolerių. Apskrities tarybos pirmininkas Richard Phelan pareiškė, jog teks pakelti mokesčius nuo nuosavybių, kad susidarytų 73 mil. dolerių trūkstamą pajamų.

A.†A.

ZIGMUI MIŠAUSKUI

Union Pier Lietuvių draugijos nariui mirus, jo žmonai TEOFILEI MIŠAUSKIENEI, giminėms ir artimiesiems liudint, reiškiamo gilią užuojautą.

Union Pier Lietuvių draugijos valdyba ir nariai

KALĖDINIAI SIUNTINIAI? DAR NEVĖLU!

ATLANTA Import Export praneša, jog dar galima išsiųsti kalėdinius siuntinius lėktuvu. Dovano pasieks adresatą prieš Kalėdas!

1 svaro kalna — \$1.59.

Minimumas — 12 svarų.

Kaip ir anksčiau, ne tokie skubūs siuntiniai siunčiami po .99 ct. už svarą, o jelgu siuntino svoris viršija 100 svarų — tik .89 ct.

Siuntiniai virš 100 svarų Chicagoje palmami iš namų. Siuntiniai pristatomi į namus Lietuvoje.*

ATLANTA IMPORT EXPORT, 2719 West 71st St., Chicago, IL 60629. Tel. (312) 434-2121.

Dirbame: nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r.—5 v.v., šeštadienį 10 v.r.—3 v.p. *Certain conditions apply.

VYTAUTO LANDSBERGIO KNYGA KALĖDOMS!

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos išleistas Lietuvos AT pirm. Vyt. Landsbergio raštų bei kalbų rinkinys ATGAVĘ VILTĮ

yra puiki Kalėdų dovana draugams, pažįstamiems bei šeimos nariams. Šiuo metu skelbiamas kalėdinis knygos išpardavimas — pusė kainos — \$10.

„Atgavę Viltį“ gaunama per PLB Fondo ir JAV LB Tarybos pirm. V. Kamantą, 1851 Skyview Dr., Sparta, MI 49345, tel. 616-887-1436. Kanadoje per Alf. Juozapavičių, 68 Princeton Rd., Etobicoke, Ont. M8X, tel. 239-0995.

Lietuvos AT pirm. V. Landsbergio prašymu, visos lėšos, sukeltos parduodant jo knygą, skiriamos vajui — Pagalba Lietuvai.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1991 m. gruodžio mėn. 5 d.

5

Pirmas katalikų darželis Panevėžyje — jo kapelionas kun. J. Antanavičius.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455
Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

RENGINIAI CHICAGOJE

Gruodžio 6 d. — „Nerijos“ tunto gintarių ruošiamos kūčios jūrų skautėms ir skautams Lietuvių centre, Lemonte. Pradžia 6:30 v.v.

Gruodžio 7 d. LB Socialinės Tarybos vakarienė „Seklyčioje“.

Gruodžio 8 d. — Kalėdų eglutė visiems Chicagos ir apylinkių lietuviukams 1 v. p.p. Jaunimo centre.

Gruodžio 14 d. — Maironio lituanistinės mokyklos Eglutė ir kalėdinis bazaras Lietuvių centre Lemonte.

Gruodžio 15 d. — Maironio mokyklos bazaras Lietuvių centre, Lemonte.

— PLC rošiami pietūs Lietuvių centre, Lemonte.

— Komp. V. Jakubėno 15 metų mirties minėjimas lietuvių evangelikų liuteronų „Tėviškės“ parapijoje.

Gruodžio 20 d. — Lietuviškos kūčios PLC Lemonte. Rengia LB Lemonto apylinkė.

Gruodžio 31 d. — Naujųjų Metų sutikimo vakaras Lietuvių centre, Lemonte.

— Operos Naujųjų Metų sutikimas Jaunimo centre.

Sausio 12 d. — LB Brighton Parko apylinkės metinis susirinkimas 11 v.r. (tuoj po lietu-

viškų šv. Mišių) parapijos mokyklos salėje.

Vasario 2 d. — „Lietuvos prisiminimų“ banketas Martinių pokylių salėje 4:30 v. p.p. Rengia Lietuvos vyčiai — Vidurio Amerikos apygarda.

— „Jonio“, ansamblio iš Šiaulių, koncertas 3 v. p.p. Jaunimo centre. Rengia „Margutis“.

— Vasario 9 d. LB Brighton Parko apylinkės ruošiamas Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas 11 val. ryto (tuoj po lietuviškų šv. Mišių) parapijos mokyklos salėje.

Vasario 14-23 d. — „Dailė '92“ meno paroda Čiurliono galerijoje Jaunimo centre.

Vasario 16 d. — Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 74-sios sukakties minėjimas Maria aukšt. mokyklos auditorijoje. Rengia ALTo Chicagos skyrius.

Vasario 23 d. — „Žiburėlio“ ir Vaikų namelių Montessori mokyklų madų paroda.

Vasario 29 d. — Tradicinis mažlietuvių šūpinys Lietuvių Tautiniuose namuose. Rengia Maž. Lietuvos Lietuvių draugija.

Kovo 1 d. — Kaziuko mugė Jaunimo centre. Rengia skautai ir skautės.

APLINK MŪS

x Lietuviška spauda išeivijoje kenčia badą dėl pašto kaltės ir mirčių. Bet ji turi dar daugelį savųjų, kurie gali ir turi lietuvišką spaudą palaikyti ir skaityti, nes čia yra tokių žinių, kurių negalima rasti vietiniuose laikraščiuose. „Draugas“ laukia, kad vyresnieji lietuviai jį užsakytų savo vaikams ir pažįstamiems vietoj kalėdinių dovanų, nes tai tautinis sielos maistas.

x Anatolijaus Kairio veiklas „Mūsų vaikai“ bus suvaidintas Jaunimo centro sąjės Šiaulių Dramos teatro ateinantį sekmadienį, gruodžio 8 d., 3 val. Vaidins ir viena Chicago aktorė — Audrė Budrytė, kuri vaidina Šiaulių teatre. Visi kviečiami iš anksto bilietus įsigyti.

x Kalėdinės giesmės bus sekmadienį, gruodžio 8 d., organizuojamos Šv. Adriano par. būrelis, kuris eis apylinkėse sukeldamas kalėdinę nuotaiką. Dalyviai prašomi aukoti geras pirštines, kepure, paltus, kurie bus atiduoti Dievo Apvaizdos parapijai. Ją turi remti Marquette Parko lietuvių parapija.

x Muziko Fausto Strolis vadovaujamas Lietuvos Vyčių choras savo kasmetinį pokylį rengia 1992 m. sausio 11 d. 7 v.v., šeštadienį, Šaulių salėje. Programą atliks pats Lietuvos Vyčių choras, bus šalta, šilta vakarienė, šokiai, laimėjimai.

x Madų ir Dainos vakaras! Praleiskite idomų ir malonų vakarą su svečiais iš Vilniaus — madų salono vedėja Virginija ir jos broliu, estrados dainininku, muziku Vytautu. Vakaronė įvyks š.m. gruodžio 6 d., 7:30 v.v., Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte. Po programos užkandžiai ir kavutė. Taip pat bus galima įsigyti gražių kūrinių šio vakaro metu. Įėjimo auka \$8.00. (sk)

x Lietuvos skulptūrų ir tautodailės paroda įvyks penktadienį, gruodžio 6 d. John G. Blank Center for the Arts, 312 E. 8 St., Michigan City, IN. Atidarymas tarp 5 v.v. ir 7 v.v. Parodoje eksponuojami darbai yra paskolinti iš Lietuvos Dailės muziejaus Lemonte ir Lietuvos Tautodailės Instituto. Paroda tęsis iki sausio mėn. 6 d. Smulkesnei informacijai skambinti: 219-874-4900. (sk)

x PASKUBĖKITE! Mes turime tiesioginius kontaktus su Lietuvos advokatais, prekybos bei biznio organizacijomis. Padėsime atgauti jūsų turta Lietuvoje, nusipirkti žemės sklypus, namus, įmones. Turime daug pasiūlymų dėl bendrų įmonių steigimo. Lauksiui ir jūsų pasiūlymų. Rašyti, skambinti: **Petras Pakėnas, 3051 S. Ocean Blvd., Boca Raton FL, 33432; tel. 407-392-7916.** (sk)

x TIK 79 ct. SVARAS už siuntinių persiuntimą į Lietuvą su pristatymu į namus. Svečiams iš Lietuvos tik 69 ct. svaras. Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. Minimumas — \$20. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.** (sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Klela
Denglame ir talsome
visų rūšių stogus
Tel. 312-434-9656 arba
312-737-1717

x Mūsų Lietuvių Operos laimingųjų bilietų traukimo data yra nukelta į gruodžio 31 dienos vakarą, kurio metu bus išrinkti penki laimingieji. Būtų gera, jei žmonės tų bilietų šakneles gražintų jau dabar, kad neskubant būtų galima jas paruošti ištraukimui. Opera tik šiuo būdu mažindama naujos operos pastatymo išlaidas gali duoti mums du spektaklius pavasario metu.

x Linas Milavickas ir Algis Bielskus vaidins voverytes, o Darius Sutrinavičius vaidins zuikutį Jonuko ir Gretutės miške vaikų Kalėdų Eglutėje gruodžio 8 d. 1 val. p.p. Jaunimo centro mažojoje salėje. Sulauks vaikučiai ir Kalėdų Senelio su dovanėlėmis, padainuos ir skaniai pasivažišins.

x Aleksandro Plenio vaidinimas „Kur bėga Šešupė“ buvo rodoma per televizijos kabelio laidą. Šią vaidinimą matė daugiau kaip devyni milijonai žmonių per visą Ameriką ir susilaukė didelio dėmesio. Dainavos ansamblis kviečia visus šį video pamatyti ir pasigrožėti Lietuvos gamta, miestais ir bažnyčiomis. Video bus rodomas penktadienio vakaronę Jaunimo centre. Pradžią 7 val. vak.

x Kun. Antanas Saulaitis, SJ šį sekmadienį, gruodžio 8 d., 12 val. atnašaus šv. Mišias Beverly Shores Šv. Onos bažnyčioje. Prieš pamaldas bus išpažinties valandėlė. Muzikas Vytautas Gutas kasmetinis vargonais. 2 val. p.p. Gražinos ir Jonio Stankūnų restorane vyks Lietuvių klubo susirinkimas, kurį globoja Danguolė ir inž. Eugenijus Bartkai.

x Baltijos restorano salėje bus kalėdiniai šokiai penktadienį, gruodžio 13 d., 8 val. vak. Gros Pauliaus Strolis orkestras. Studentai turės parodyti pažymėjimus. Baltija yra 8100 S. Roberts Rd., Justice. Šokius rengia vyčių tryliktas skyrius.

x Naujų Metų sutikimo pokylis įvyks gruodžio 31 dienos vakare Jaunimo centre, kurį rengia Lietuvių Opera. Pokylis šeiminingas — Jurgis Vidžiūnas, tad jo telefonu 312-767-5609 paskambinus, galima sužinoti visas to pokylio informacijas ir užsisakyti stalus arba tik vietas prie jų. Pokylis pradžia 7:30 v.v. (sk)

x „Kalba Vilnius“. Klausykite Grundig radijais. 7 modeliai. **Gradinskas, 2512 W. 47 St., Chicago, IL, 60632, tel. 312-376-1998.** Garantuotas visų vokiškų aparatų taisymas. Pirmiausia — paskambinkite. (sk)

x 55 SVARŲ MAISTO siuntinys **KALĖDOMS** yra pats mėgstamiausias Lietuvoje: mėsa, dešros, sūris, aliejus, kava, cukrus, riešutai ir kt. **ŠVENTINE NUOLAIDA — TIK \$85.** Turime ir kitokių. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.** (sk)

x American Travel Service parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi skristi iš New Yorko ir Washingtono į Chicago, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New York, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Tą patį tarnavimą atlieka ir grįžantiems į Lietuvą. Taip pat darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. Kreiptis į **American Travel Service, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60642. Tel. 708-422-3000.** (sk)

x TIK 79 ct. SVARAS už siuntinių persiuntimą į Lietuvą su pristatymu į namus. Svečiams iš Lietuvos tik 69 ct. svaras. Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. Minimumas — \$20. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.** (sk)

JAV LB vadovai, dalyvavę Lietuvių Fondo pokilyje. Iš kairės: krašto valdybos pirm. Vytautas Maciūnas su žmona Ale ir LB tarybos pirm. Vytautas Kamantas su žmona Gražina. Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ŠV. KAZIMIERO SESERŲ 50 METŲ ARGENTINOJE

Sukakties proga šv. Mišias Aušros Vartų parapijos bažnyčioje 7 val. vak. laikė Avellanados vyskupas Ruben de Monti, kconcelebruojant klebonui kun. Augustinui Steigvilui, MIC. Bažnyčia buvo pilna žmonių, nes tai buvo šeštadienis. Parapijos choras giedojo, seselės Monika ir Silvija grojo gitaromis. Taip pat seseris nešė Mišių aukas ir atliko skaitymus. Vysk. R. de Monti pasakė labai gražų pamokslą, primindamas šv. Kazimiero seseris ir jų pasiaukojimą.

Salėje buvo programa 9 val. vak. Pirmiausia dainavo mokyklos choras gražias dainas, pabaigoje sugiedodamas lietuviškai „Šv. Kazimierai“. Antroji programos dalis buvo, kai maži vaikai padarė gyvą paveikslą, atvaizduodami kun. J. Jakaitį, Motiną Mariją, Motiną Juozapą ir pirmąsias seseris Adorata, Esterą ir Rosaną. Net iš JAV atvykusios galėjo tai suprasti...

Paskutinėje dalyje parodė įvairių Argentinos vietovių tautinius šokius. Pabaigoje mokyklos mokytojos pakvietė šv. Kazimiero seseris į sceną ir jas papuošė gelėmis ir sveikinimais. Mokytojų tarpe buvo taip pat ir buvusių Madre de la Misericordia mokyklos mokinių.

Generalinė vyresnioji ses. Marilyn Kuzmickus, tarėja ses. Teresita ir ses. Nilda buvo

x Stefa Strikaitis, Los Angeles, Cal., pakeisdama „Draugo“ siuntinį adresu, pridėjo ir 20 dol. auką. Isabella Ambrasas, Montreal, Kanada, už kalėdines korteles atsiuntė 20 dol. auką su priedu, kad „Draugas“ yra labai laukiamas nors ir ateina pavėluotai. Dėkojame už aukas.

x Dail. Darius Linkevičius atvyksta su Šiaulių Dramos teatru. Jis yra „Protėvių dangaus žiūrėtų“ ir „Mūsų vaikų“ scenografas. Spektakliai vyks gruodžio 7 d. 2 v. p.p. Jaunimo centro mažojoje salėje ir gruodžio 8 d. 3 v. p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Gruodžio 13 d. 7:30 v.v. „Mūsų vaikai“ — Pas. Liet. centre, Lemonte. Bilietai: spektakliui „Protėvių dangaus žiūrėtų“ — prieš įėjimo, „Mūsų vaikai“ Jaunimo centre — **Gift Intl., 2501 W. 71 St., Chicago, tel. 312-471-1424; „Mūsų vaikai“** Lemonte — prieš įėjimo. (sk)

x Fima „Stumbras“ siūlo geras paslaugas! Atvykusiems iš Lietuvos organizuojame ekskursijas: „Great America“, Niagaros krioklys, Florida (Disneyland, Daytona Beach). Atvežame ir nuvežame į New York ir Washington aeromistus atvykstančius iš svečių gimines ir draugus. Vaikams nuolaida: iki 5 m. 60%, iki 10 m. — 20%. Kreiptis: tel. 312-847-3824. (sk)

x Siuntiniai į Lietuvą! Pastovi kaina \$1 už svarą. Pensininkams ir besisvečiuojantiems — 90 ct. svaras. 55 sv. nauja-metiniai maisto siuntiniai — kaina tik \$75. „Lithuanian“, 2458 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-434-5687. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PAŠKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir pri-einamais nuosimčiais: Kreipki-tės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747.** (sk)

papuoštos specialiais gėlių buketais. Dar ir pristatė Mučiūliene, kuri priglaudė savo namuose pirmąsias atvykusias Argentinon seseris, ir ją papuošė gelėmis ir sveikinimais. Generalinė vyresnioji ses. Marilyn Kuzmickus, kuri lankė Argentinos seseris, trumpai pasveikino visus ispaniška, lietuviškai ir angliškai.

Programą paruošė seselės Monica ir Silvija, vadovaujant vyresniajai ir mokyklos direktorei ses. Nildai Varanaukaitei. Gatvė prieš mokyklą buvo sveikinimai ir linkėjimai šv. Kazimiero seserų 50 metų sukakties Argentinioje.

IX Tautinių šokių šventės organizacinio komiteto posėdis

IX išeivijos lietuvių Tautinių šokių šventės organizacinio komiteto posėdis įvyko lapkričio 16 d. 2 val. p.p. Seklyčios restorano patalpose. Posėdyje dalyvavo šokių šventės komiteto pirmininkas dr. Petras Kisielius, JAV LB krašto valdybos pirmininkas dr. Antanas Razma ir naujasis pirmininkas Vytautas Maciūnas bei jų valdybų atstovai, šokių šventės sekretorė Jūratė Budrienė, IX tautinių šokių šventės vyriausia menovadė ir Tautinių šokių instituto pirmininkė Dalia Dzikiene, muzikos vadovas Darius Polikaitis bei kitų įvairių pakomisijų pirmininkai.

Nors atrodė, kad liepos mėnuo yra dar toli, bet organizaciniai darbai jau yra pažengę pirmyn. Iki Naujų Metų turėtų būti išaiškintos visos smulkmenos ir tada prasidės visų mūsų bendras darbas — lešų telkimas ir bilietų platinimas.

Posėdį atidarė dr. P. Kisielius, pasveikindamas visus susirinkusius ir prašė kiekvieno komisijos pirmininko kitiems komiteto nariams įteikti pranešimą. Pirmiausia kalbėjo adv. Saulius Kuprys (nes jis turėjo anksčiau išvykti) ir Violeta Fabianovich apie šventės patalpas. Šokių šventė įvyks liepos 5 d. Rosemont Horizon stadiono patalpose, netoli Chicago O'Hare aerodromo. Jokie bilietai negali būti platinami, kol nebus pasirašytas galutinis kontraktas su Horizon stadionu, o sutarties negalima pasirašyti, kol nebus sudaryta sąmata ir kol nebus išaiškintos visos detalės. Šita reikala reikia kaip galima greičiau užbaigti, nes kitaip negausime tos salės, — ją užims kiti. Iki Naujų Metų turėtų būti pasirašyta sutartis su Horizon vadovybe ir išaiškinta dėl spaudos kambario, dėl svečių priėmimo, dėl repetitijų, dėl muzikos ir garso. Visi

su sale surišti klausimai iki to laiko bus atsakyti.

Išsamų pranešimą padarė šokių šventės vadovė Dalia Dzikiene. Ji pasakė, kad jau yra užsiregistravę 46 vienetai su maždaug 2000 šokėjų. Iš dviejų vienetų nebuvo gauta jokio atsakymo, o keturi ansambliai labai norėtų dalyvauti šokių šventėje, bet jiems labai reikės finansinės talkos — Brazilijos Nemunas, Argentinos Inkaras, Vasario 16 gimnazijos vienetas ir naujai įsikuriantis ansamblis iš Binghamton, NH. Rosemont Horizon salėje iš viso bus 28 kvadratai, o jau yra užsiregistravusių 38 studentų šokių grupės. Reikės dar nartarti, kuri grupė kuriuos šokius atliks. A. Dzikiene taip pat iš-kėlė labai jautrų klausimą dėl kvietimo grupės iš Lietuvos. Čia kilo dideli ginčai už ar prieš kvietimą šokėjų iš Lietuvos. Daugumai jau labai atsibodo tie visi ansambliai iš Lietuvos ir ta sunki jų išlaikymo našta, bet iš kitos pusės visi pripažįsta, kad čia yra lietuvių tautinių šokių šventė ir pirmoji po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. Dzikiene labai norėtų, kad mūsų šventėje dalyvautų Klaipėdos Vėtrungės šokėjai, kurie yra būsimieji šokių mokytojai. Meno vadovė galvoja, kad ir jie, ir mes praturtintume tokiu bendradarbiavimu. Buvo taip pat duotas pasiūlymas, kad šokių šventėje, nors tik reprezentaciniu būdu, turėtų dalyvauti mūsų broliai ir sesės latviai ir estai. Dzikiene išties galimybę apie jų dalyvavimą mūsų šokių šven-tėje, o šventės komitetas išties galimybės apie Vėtrungės dalyvavimą.

Muzikos vadovas Darius Polikaitis pasakė, kad jis norėtų sudaryti birbynį ar pučiamųjų orkestrą, bet pasistengs ieškoti vietinių jėgų. Darius mano, kad kai kuriems šokiams galėtų pritarti kaimo kapela ar gal liaudies instrumentų orkestras. Jis taip pat sakė, kad bus bendras šokių šventės choras, susidedantis iš Chicago chorų bei pavienių žmonių. Darius norėtų turėti bendras šokių šventės choro repetitijas, panašiai kaip buvo ruošiantis Dainų šventei. Darius taip pat palaikys glaudžius ryšius su Jonu Beržanskiumi, kuris žada tvarkyti garso sistemą.

Uždarymo banketas ir jaunimo pokylis bus puošnį Hyatt Regency O'Hare salėje. Kad nebūtų kaip buvo per praėjusią šokių šventę Hamiltone, kur jaunimui neužteko bilietų, ši kartą bus tvarkoma truputį kitaip.

Banketu rūpinasi Marija Remienė, kuri dėl kitų išpareigojimų negalėjo posėdyje dalyvauti, o jaunimo banketu rūpinasi Lidija Majauskaitė Rasutienė. Ši kartą yra paimta didesnė salė jaunimui ir šokėjams — šioje Grand Ballroom salėje gali tilpti iki 3000 žmonių, o vyresniesiems bus mažesnė, bet lygiai tokia pati elegantiškumo salė, kurioje telpa apie 2000 svečių. Atrodo, vietos visiems užteks. Bilietų kainos numatytos po 30 dol. suaugusiems ir po 20 dol. jaunimui. Remienė ir Rasutienė jau dabar tariasi su salėm dėl maisto, kalbas bus orkestrais ir žiūri, kad viskas būtų pasiekta kuo pigiausiu būdu.

Lešų telkimo komisijos pirmininku pakviestas šios srities ekspertas dr. Antanas Razma, kuris yra surinkęs tūkstančius dolerių „Dovanai Lietuvai“ fondui. Dr. Razmai numatomas sunkiausias šios šventės darbas — surinkti aukas, kad šokių šventė pavyktų, įvyktų ir būtų pasisekusi. Nors dar nėra šventės sąmatos, dr. Razma tikisi surinkti daugiau kaip 200,000 dol. iš įvairių šaltinių. Jis tų aukų ieškos ne vien tik lietuvių tarpe, bet iš įvairių

bendrovių, įmonių amerikiečių tarpe, ypač tokių, kurie turi „matching fund“, t.y. jeigu tos kompanijos darbininkas aukoja 500 dol. vienai organizacijai, ta kompanija prideda tokią pačią auką. Jau yra atėjusios pirmos aukos ir 10,000 dol. iš praėjusios šokių šventės komiteto. Dr. Razma ir visas šventės komitetas tikisi šiuo reikalu visų, bet kur gyvenančių lietuvių paramos.

Silvija Kučėnaitė Foti apsiėmė tvarkyti informaciją anglų kalba. Ji siūlė turėti bendrą šventės temą ar mintį — kad čia yra pirmoji lietuvių išeivijos šokių šventė po to, kai atsikūrė Lietuvos nepriklausomybė ir ta proga čia yra didelis balius, minėjimas, visų lietuvių džiaugsmas. Lietuvių kalba informaciją perduos, paskleis ir praneš Bronius Juodelis (spaudos komisijos pirmininkas) ir Petras Petrutis (radio komisijos pirmininkas). Visiems šiems žmonėms ir jų komisijų nariams bus irgi svarbi šventės užduotis — kuo plačiau, garsiau ir tobuliau išgarsinti IX šokių šventę.

Šventės svečių kvietimu ir priėmimu rūpinasi Angelė Karnienė, kuriai rūpi, kad būtų pakviesti ne vien tokie, kurie paaugojo dideles sumas pinigų, bet ir tie, kurie yra nusipelnę kitose srityse, ir tie, kurie sunkiai dirbo šventės ruošoje. Registraciją vykdys Dalia Dūdzilienė komisija, o Genė Rimkienė ir jos komisija tvarkys bilietų platinimą ir koordinaciją tarp įvairių platinintojų. Pagal adv. Saulių Kuprį, su Rosemont Horizon reikės tą patį vakarą atsiskaičiuoti, tai bilietų platiniojai turės atsiskaičiuoti su Rimkiene iki šeštadienio vakaro. Nakvynėmis ir viešbučiais sutiko rūpintis Linas Norušis, buvęs JAV LB krašto valdybos vykdomasis vicepirmininkas. Viešbučiai turbūt bus arčiau prie Rosemont Horizon, norint sumažinti bent iš kelių atvykusių šokėjų vežimą iš kitos Chicago miesto pusės. Kai kurie viešbučiai jau siūlo šokių šventės dalyviams nuolaidas, bet jos teks tiems, kurie pirmiausia užsiregistruos. Ryšius su lituanistinėmis mokyklomis palaikys Regina Kučienė, JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė, o su Chicago miestu Alė Keželiene. Mokytojų ir vadovų pagerbimą sutiko ruošti Nijolė Pupienė (dar tiksliai nenumatytoje vietoje), o Juozas Polikaitis apsiėmė tvarkyti bažnytnines ir religines apeigas. Šokių šventės leidinio redaktorė bus rašytoja Danutė Bindokienė, o dailininkas Petras Aleksa kuria šventės logo. Posėdyje taip pat dalyvavo komiteto vicepirmininkė Birutė Jasaitienė, komiteto iždininkas Kostas Dočkus ir JAV LB krašto valdybos naujas iždininkas Jonas Vainius.

Po ilgų diskusijų posėdis buvo užbaigtas. Kaip matote, susirinko jau visiems pažįstami, darbštūs ir sąžiningi žmonės, kurie rūpinasi, kad šokių šventė gerai pasisektų. Bet šie visi žmonės yra tik šventės rengėjai. Bet mūsų visų talkos — užnugaris, be šokėjų ir jų mokytojų, be didelės meilės Lietuvai ir lietuviybei ši šventė neįvyktų ir nepasisektų. Komitete nemažai žmonių, bet jų laukia dideli darbai. Nebijokime prie šių darbų ir mes prisidėti. Parodykime visam pasauliui, kad vis dėlto lietuvių, nors visur išsisklaide, yra vieningi žmonės, didžiujasi savo garbinga tauta ir praeitimi.

Rita Likanderytė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.